

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za objave iz Italije in
tuzemstvo: UPI S. A., MILANORačuni: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

JUTR

Izjava vsak dan v nedeljo
Narodna in tiska mesečno 18.—
za inozemstvo vključno s Ponedeljskim Je-
zdom 18.30.Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5. — Telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Die erbitterte Abwehrschlacht an der südlichen Ostfront

Harte Kämpfe vom Unteren Dnjepr bis in den Raum von Tarnopol
— Bolschewistische Durchbruchversuche im Norden scheiterten
— Erfolge deutscher U-Boote

Aus dem Führerhauptquartier, 11. März.
DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht
gibt bekannt:

Vom Unteren Dnjepr bis in den Raum
von Tarnopol tobt die erbitterte Abwehr-
schlacht in den bisherigen Brennpunkten.
Südwestlich Kriwoj Rog, im Kampfgebiet
von Kirowograd und südwestlich Sweni-
gorodka konnten die Bolschewisten trotz
zähen Widerstandes unserer Truppen we-
ter Gelände gewinnen. Im Raum zwischen
Pogrebištsche und Tarnopol kam es in
Angriff und Abwehr zu schweren wech-
selvollen Kämpfen. In die Stadt Tarnopol
vorübergehend eingedrungen Feind wurde
im Gegenangriff wieder herausge-
worfen.

Im mittleren Frontabschnitt herrschte
auch gestern nur örtliche Kampftätigkeit.

Im Norden der Ostfront griffen die Bol-
schewisten nordwestlich Nowel, im Raum
von Ostrow, bei Pleskau und bei Narva
mit starken, von Panzern und Schlacht-
fliegern unterstützten Kräften an. Ihre
Durchbruchversuche scheiterten an hart-
näckigen Widerstand der Truppen des
Heeres, der Waffen-SS sowie lettischer
und estnischer SS-Freiwilligenverbände.
Örtliche Einbrüche wurden in sofortigen
Gegenstößen bereinigt oder abgeriegelt.
Der Feind verlor 101 Panzer.

In diesen Kämpfen haben sich die sechs-
te Kompanie des Grenadier-Regiments
273 unter Führung von Hauptmann Claus
und die erste Kompanie des Grenadier-
Regiments 272 unter Führung von Leut-
nant Kaleyky besonders ausgezeichnet.

Im Landekopf von Nettuno wurde ein
von Panzern unterstützter feindlicher Vor-
stoss südlich Aprilia abgewiesen. Im übr-
igen verlief der Tag an den italienischen
Fronten bei lebhafter beiderseitiger Späh-
und Stosstruppentätigkeit ohne besondere
Ereignisse.

Fernkampfbatterien hielten die Ausla-
dungen des Gegners im Hafengebiet von
Nettuno dauernd unter Feuer, beschädig-
ten einen Transporter und zwangen meh-
rere Schiffe zum Auslaufen.

Italianische Torpedoflugzeuge griffen
Schiffsziele vor Anzio an und beschädig-
ten einen feindlichen Transporter von 7000
BRT schwer.

Nordamerikanische Bomber führten in
den Mittagsstunden des 10. März erneut
einen Terrorangriff gegen das Stadtgebiet
von Rom. In mehreren Stadtteilen entstan-
den schwere Schäden, 6 feindliche Flug-
zeuge wurden vernichtet.

Ein Sicherungsfahrzeug der Kriegsmari-
ne beschädigte in der Ägäis zwischen den
Inseln Simi und Rhodos zwei britische
Schnellboote, die nach dreimaligen erfolg-
losen Angriffen gegen das deutsche Fahr-
zeug in türkische Gewässer flüchteten.

Britische Störflugzeuge warfen in der
vergangenen Nacht Bomben auf Orte im
rheinisch-westfälischen Industriegebiet.

Unsere Unterseeboote versenkten in har-
ten Kämpfen gegen feindliche Geleit-
sicherungen und Unterseeboot-Jagdgrup-
pen im Nordmeer, im Atlantik und im
Mittelmeer 16 Geleitzerstörer und scho-
sen ausserdem 3 Bomber ab.

Boji na anzijskem predmostju

Berlin, 10. marca. Na italijanskih bojiščih
je bilo večerj nekoliko živahnije kakor prej-
nje dni, da se tudi sedaj še ne more govoriti
o kakih večjih bojih. Na obeh bojiščih je bilo
zgodaj močnejše delovanje izvidniških in udar-
nih čet. Zapadno od ceste Aprilia-Anzio je
bil uničen močnejši angleški udarni oddelek,
ki je prodiral proti nemškim črtam. Ista usoda
je zadelo angleško bojno skupino v moči dveh
čet, ki je hotela v neposredni obaln blizini
vdreti v nemško oporišče.

Nemške daljnostrelne baterije so ponovno
učinkovito obstreljevale izkrcavanja in zbiranja
ladij na področju Nettuno-Anzio. Pr. tem je
bil s strelj zažen s municijo natovornen tovor-
ni park s 6000 bnt. Ladja se je po več silo-
vitih eksplozijah potopila. Tudi na severnem
izhodu iz obeh pristaniških mest so bila po-
godene velika municijska skladišča z zadetki,
ki so povzročili številne težke eksplozije in po-
pomoma razdejala ta skladišča.

Na južnem bojišču je prodrl nemški udarni
oddelek pri Orsogni v angleške črte, pognal v

znak več utrd, razdeljal en pehotni top in pri-
zadel Angležem v kratkem, toda srditem spo-
padu občutne krvave izgube, k nemškim črtam
pa mu je uspelo dovesti 13 ujetnikov.

Berlin, 10. marca. Na predmostju Nettuno-
Anzio, je bilo dopoldne 8. marca ob jasnej-
šem vremenu živahno topniško in letalsko do-
lovanje. V nekaterih odsekih je postal oboje-
stranski motilni opej na oskrbovalne poti še
silovitejši. Manjše akcije udarnih in izvidniških
čet, ki jih je izvedel ponoči nasprotnik, in med
njimi tudi z uporabo umetne megle, so se izja-
lovlile. Pri tem so nemški grenadirji zajeli so-
vražnikov izvidniški oddelek. Kmalu po polno-
či je sovražnik po daljši topniški pripravi po-
novno napadel z dvema četama, vendar je bil
tudi tokrat po kratkem boju zavrnjen.

Medtem ko so nemške baterije predvsem ob-
streljevale nasprotnikova bivališča črt in oskr-
bovalna pota, je nemško letalstvo izvedlo moč-
nejši učinkovit napad proti zbirališčem čet,
izkrcavališčem in skladiščem na področju Net-
tuno.

Stalinov udarec angleškemu imperiju

Čudne izjave ob izročitvi dela italijanske mornarice boljševikom

Stockholm, 10. marca. Angleški narod brez
dvoma čuti, da so se v tej vojni pričeli ma-
jati ideološki temelji vsega imperija. Church-
illa v mnogih stvareh sploh več ne razumeje.
Zato se v parlamentu množijo vprašanja, ki
zahtevajo razjasnitve raznih problemov zuna-
je politike. Angleška javnost je sedaj strahovi-
to presenečena, ker je morala zvedeti iz
Zedinjenih držav, da je bil del italijanske
mornarice dodeljen Sovjetski zvezi. Roosevelt
je to javno objavil in tako so morali to no-
vico zvedeti Angleži iz Washingtona, ne da bi
se bil Churchill o tem kakor koli izrazil.

Ce je angleška spodnja zbornica morda pri-
čevala, da bo Churchill dal narodnim za-
stopnikom kakšno pojasnilo, so se temeljito
prevarali. Kar je dejal, je bilo ponovno pre-
računano zgolj na zavajanje angleške javnosti,
ki ji pač neče in ne more povedati resnice.
Drugače bi moral priznati, da je bila zročitev

italijanske mornarice že davno sklenjena stvar.
Zato je z nekaj praznimi frazami omalovaže-
val ta primer. »Trenutno« niso načrtavane ni-
kake izpremembe, in to je tudi vse kar je
imel povedati.

»Trenutno« ostane vedno vse pri starem, to-
rej ni nikakega povoda za vznemirjanje. To je
tipična Churchillova metoda varanja, da se reši
neprijetnih dejstev, ki so bila že davno skle-
njena in dogovorjena.

Bern, 10. marca. Lizbonski dopisnik Švica-
rske brojavne agencije javlja, da je po neki iz
Alžira v Lizbono prispeli vesti sredijski
odbor na zahtevo sovjetskega zastopnika Vi-
šnskega naprosil francoski narodni odbor, naj
prepusti Sovjetski zvezi za odstopljene enice
italijanske mornarice kako severnoafriško luko.
Severnoameriška diplomacija podpira to za-
htevo.

Stalin in vprašanje poljskih mej

V Moskvi odklanjajo vse predloge za sporazum s Poljaki

Stockholm, 10. marca. Navidezni spor o
vprašanju poljskih mej, ki sta ga Churchill in
Roosevelt v Tcheranu že rešila tako, da sta
dala Stalinu popolnoma proste roke, se je sedaj
nekoliko zaostrel. Moskva je poslala odgovor
na zadnjo uradno izjavo poljskih emigrantov
v Londonu, ki so zahtevali Curzonovo črto kot
osnovo za pogajanja bodočih poljsko-sovjetskih
mej, in ta odgovor je popolnoma negativen.
V Londonu o vsebini Stalinovega odgovora ni-
so ničesar objavili, pač pa poročajo angleški tisk,
da vztraja Moskva na dosedanjih zahtevah ter
naglašuje svoje stališče v zelo ostrem, celo gro-
zečem tonu. Stalin ne vztraja samo na Curzo-
novi črti kot minimalni zahtevi, temveč od-
ločno odklanja vse predloge poljskih emigran-
tov kot brezpomembne in neutemeljene. Ob-
enem pomavlja rdeči diktator svojo zahtevo
po temeljiti preudelitvi poljske begunske vla-
de v Londonu. Razen tega je zahteval Stalin
tudi velike izpremembe v sestavi poljskega
vrhovnega poveljstva in Srednjem vzhodu. Tu
naj bi se odstranili mnogi poljski generali, ki
niso prijatelji boljševizma. Med temi je tudi
vrhovni poveljnik poljskih čet v okviru britan-
ske vojske general Sosenskowski, čegar od-
stavev je pred nekoliko tedni zahteval tako
imenovani »svobodni poljski pokret« v Mos-
kvi. Ta zahteva posebno zadeva Anglijo, ker
posega neposredno v področje britanske voja-
ške pristojnosti in bi znala zbuditi resno var-
nost v vrstah poljskih vojakov.

Dejstvo, da je Stalin zahteval in dobil del
italijanskega vojnega brodograja, služi kot po-
vod, da se ameriški tisk bavi z vprašanjem so-
vjetskega pridirjanja na Vzhodno morje. Lip-
man, dopisnik »New York Herald Tribune«,
javlja, da morajo Anglija, Amerika ter z nji-

Francoski list o vrednosti angloameriških obljub

Vichy, 10. marca. Primera Poljske in Italije
sta nam pokazala, piše »Moniteur«, koliko so
vredne angloameriške obljube in kaj prinaša
izdajstvo. Posledice obojega so bile prav obrat-
ne, kakor pa so jih ljudje pričakovali in na-
povedovali. Tako zvana Badoglijeva vlada mo-
ra sedaj po svojem izdajstvu gledati, kako živ-
»osvobodeno« italijansko prebivalstvo v bedi
in kako se vsak dan množijo razvaline v njeni
državi. Tej so vsilili drakonske ukrepe, sedaj
pa je »osvoboditeljem« pripadla tudi italijan-
ska mornarica, katere del je zahteval Stalin.
Gospodje v Alžiru so nezadovoljni, saj so
upali, da bodo tudi sodelovali pri delitvi pla-
na, toda Angloameričani so znova postopali
kakor da jih sploh ne bi bilo. Dali jim niso
niti najmanjše ladjice. Ta dejstva pa jasno ka-
žejo, podčrtuje list, da so si boljševiki zopet
pridobili točke v Sredozemskem morju in da
so Angloameričani znova pomagali boljševiz-
mu.

Zima se sicer blizu h koncu —
potrebe pa ostajajo in se večajo.

Predsednik dr. Tiso pred slovaškimi politikmi

Bratislava, 11. marca. V zadnjih šestih
tednih so bila v vseh okrožnih mestih Slo-
vaške posvetovanja uradnih in političnih
osebnosti, ki so se jih udeležili tudi člani
vlade. V četrtek je predsednik dr. Tiso pri-
sostvoval delavskemu zborovanju okrožja
Bratislava. V nagovoru se je dotaknil pred-
sednik vprašanj javne uprave in vodstva
države ter izjavil med drugim: »Naša ude-
ležba na bojišču je simbolična v tem smis-
lu, ker ne črpa vseh naših moči, mi pa se
udeležujemo tega boja z vsem našim sr-
cem. Pogoj našega obstanka je, da podpi-
ramo to borbo. Vsakdo izmed nas si lahko
predstavlja, kaj bi se zgodilo z Evropo, če
bi boljševizem zmagal. Odlodila pa je tu-
di naša udeležba na notranji fronti in mi
moramo na tem torišču zmagati, če hoče-
mo ostati samostojni narod. Dr. Tiso je
nato govoril o dogodkih pred petimi leti
in pokazal na zanesljivo osnovo samo-
stojne države. Beneš je odstopil, kakor so
predpisovala določila ustave. Slovaški pa-
lament je bil izvoljen na osnovi zakona
bivše države in ta narodna skupščina, iz-
voljena v mirnih časih in po določilih usta-
ve, je proglasila samostojno slovaško drža-
vo. Končno je izjavil državni predsednik
dr. Tiso: »Bila bi zmotna meniti, da držav-
ni predsednik kot duhovnik ne bi mogel
podpisati smrtne obsodbe. Če se še doslej
ni izrekla nad nobenim Slovakom smrtna
kazen, je to le dokaz za to, da vzdržujemo
red brez uporabe skrajnih sredstev.«

Anglija v okovih

Zedinjenih držav

Stockholm, 11. marca. Dobro informirani
krogi britanske trgovske zbornice izjavlja-
jo, da ne bo mogla Anglija po končani
vojni pod nobenimi pogoji tekmovali z Ze-
dinjenimi državami v taki konkurenčni
vojni mora Anglija propasti in življenjski
standard njenega prebivalstva bi občutno
padel. Zato zahtevajo sedaj britanski trgo-
vski krogi »steno sodelovanja Anglije z
Zedinjenimi državami, kar pomeni prakti-
čno odpoved Zedinjenih držav glede izko-
riščanja mogočnega gospodarskega položaja.
V zvezi s tem je bil tudi govor angle-
škega ministra Richarda Lawa, v katerem
je pred kratkim apeliral v Londonu na
trgovsko zbornico Zedinjenih držav, naj bi
v bodoče »harmonično sodelovala z Angli-
jo.« Law je moral vseskar priznati, da
so v Zedinjenih državah močni krogi, ki se
pripravljajo na ljuto borbo za razna me-
narodna tržišča. Law je izjavil k temu, da
bi Zedinjene države imele mnogo brezpo-
selnih, če bi Velika Britanija dobila tržišča
na njihove stroške, če pa uspe nasprotno
Zedinjenim državam, da izločijo s tržišč
britanske izvozne blago, bi to pomenilo
ogromno naraščanje brezposelnosti v An-
gliji, znižanje življenjskega standarda an-
gleškega prebivalstva in znižanje brezpo-
selnosti v Zedinjenih državah.

Iz teh izjav moremo spoznati, da se go-
tovi krogi v Londonu zelo trudijo, da bi s
pogodbami z Zedinjenimi državami obdr-
žali vsaj gotov odstotek starih angleških
tržišč, ki bi posredovala kupelje z angli-
škimi proizvodi.

Puheu obsojen na smrt

Algeria, 10. marca. V velikem alžirskem
procesu proti bivšemu notranjemu ministru vi-
chijske vlade Puheuju je zahteval državni to-
žilec general Weiss po navodilih, ki so mu jih
dali njegovi komunistični gospodarji, smrtne
kazen. Glavna točka govora državnega tožila-
ka je obtožila Puheuja »izdajstva« Francije,
je bil očitek, da je sodeloval pri »zatrinitih ukre-
pih« proti židom in prostozidarjem. Za kaj gre
prav za prav v glavnem v tem »procesu«, je
odkril francoski državni tajnik Henriot, ki im-
enuje razpravo »priказ boljševiške justice«.
Henriot opozarja, da so komunisti Puheuja že
avgusta 1. 1943 obsodili na smrt. »Alžirski pro-
ces« naj torej po boljševiških metodah pre-
daja zgolj igr, pri kateri je obtoženec že pred
pričetkom obsojen, preden je mogel sploh iz-
pregovoriti kako besedo v svojo obrambo.
Z istega vidika gledajo tudi v Španiji na ta
primer. Saj je Španija že imela dovolj bridkih
izkušenj z boljševiškimimi justičnimi metodami.
Tako poroča dopisnik lista »Yas« iz Alžira, da
se mora zahteva po smrtni kazni smatrati kot
uspeh komunističnega vpliva. Komunistični list
»Liberte« zahteva namreč glasno usmrtnitev
Puheuja.

Stockholm, 11. marca. Kakor javlja Reu-
ter iz Alžira, je bil bivši notranji minister
v Vichyju, Puheu, obsojen na smrt. Po-
velje boljševiških pomagačev je bilo torej
naglo izvršeno.

Lakota in draginja

v južni Italiji

Vigo, 11. marca. Potniki iz južne Italije in
Alžira poročajo, da narašča lakota v krajih,
ki so jih zasedli zavezniki in da je življenje od
dneva do dneva dražje. Italijanski delavci in
nameščenci so v težkem položaju. Hleb kruha
stane 200 Eir; (zavezniki so določili preraču-
ni tečaj za funt sterling 400 Eir); ½ kg riža
stane 300 Eir; ½ kg sladkorja 300 Eir; ½ kg
krompirja 100 Eir; ½ kg manj vrednega mesa
300 Eir in par čevljev 2000 Eir. Da je ta dra-
ginja obupna, dokazuje dejstvo, da zasluži ita-
ljanski nameščene povprečno 600 Eir na me-
se. Koliko in kaj si lahko s tem nabavi, lahko
vsakdo izračuna. Zato ni nič čudnega, če so v
južni Italiji in Siciliji razvoju boljševizma od-
prta vrata. Angloameriška vojska uprava je
brez moči proti dejanjem Moskve.

Poslanske volitve v Makedoniji

Sofija, 11. marca. Bolgarski pravosodni
minister dr. Parkov je izjavil v govoru,
ki ga je imel na svojem potovanju po
Makedoniji, da bo bolgarska vlada čim
prej skušala razpisati v Makedoniji po-
slanske volitve, da bi dala prebivalstvu
možnost izbrati zastopnike, ki bodo za-
stopali interese Makedonije pri vladi.

Odstop turškega poslanika v Londonu

Stockholm, 11. marca. Kakor javlja agen-
cija Reuter, je odstopil turški poslanik v
Veliki Britaniji Orbay,

Ogorčena obrambna bitka na južnem delu vzhodnega bojišča

Težki boji od spodnjega Dnjepra do Tarnopola — Izjalov-
ljeni boljševiški poizkusi prodora na severu — Uspehi
nemških podmornic

Führerjev glavni stan, 11. marca. DNB.
Vrhovno poveljništvo oboroženih sil ob-
javlja:

Od spodnjega Dnjepra do prostora pri
Tarnopolu divja obrambna bitka z vso si-
lovitostjo na dosedanjih žariščih. Južnoza-
padno od Krivega Roga, na bojnem pod-
ročju Kirowgrada in južnozapadno od Zve-
nigorodke je uspelo boljševikom kljub žila-
vemu odporu naših čet doseči nekaj ozem-
lja. Na področju med Pogrebiščem in Tar-
nopolom je prišlo v napadu in obrambi do
težkih izmenjav polnih borb. Sovražnik, ki
je mimogrede prodrl v mesto Tarnopol, je
bil v protinapadu zopet vržen iz mesta.

V srednjem bojnem odseku je bila tudi
včeraj le krajevna bojna delavnost.

Na severu vzhodnega bojišča so napadle
severnozapadno od Nevelja, na področju
pri Ostrovi, pri Pskovu in Narvi močne
sovjetske sile, ki so jih podpirali oklopniki
in bojna letala. Njihovi poizkusi prodora
so se izjalovili ob trdovratnem odporu čet
oborožene sile, oddelkov SS kakor tudi le-
tonske in estonske protosovjetskih oddel-
kov SS. Krajevni vdori so bili v takojšnjih
protinapadih očistihi ali zajezeni. Sovraž-
nik je izgubil 101 oklopnik.

V teh bojih sta se posebno odlikovali 6.
četa 273. grenadirskega polka pod vod-
stvom kapetana Clausa in 1. četa 272. gre-
nadirskega polka pod vodstvom poročnika
Kalepyja.

Na nettunskem predmostju je bil sovraž-
nikov sunek, ki so ga podpirali oklopniki,

južno od Aprilje obdt. V ostalem je pote-
kel dan na italijanskih bojiščih ob živah-
nem obojeustranskem ogledniškem udarnem
delovanju brez posebnih dogodkov.

Daljnostrelno topništvo je ves čas ob-
streljevalo iztovarjanja sovražnika v net-
tunskem pristanišču ter je poškodovalo
transportno ladijo in prisililo več ladij, da
so odplule iz pristanišča.

Italijanska torpedna letala so napadla
ladjske cilje pred Anzjem in težko poško-
dovala sovražnikovo transportno ladijo s
7.000 bnt.

Severnoameriški bombniki so izvedli v
popoldanskih urah 10. marca ponoven te-
rorističen napad na mestno področje Rima.
V več mestnih okrajih je nastala občutna
škoda. Šest sovražnikovih letal je bilo uni-
čenih.

Zaščitna ladja vojne mornarice je po-
škodovana na Egejskem morju med otoko-
ma Simi in Rodos dva britanska brza
čolna, ki sta se po treh brezuspešnih na-
padih proti nemški ladji umaknila v tur-
ško vodstvo.

Britanska motilna letala so odvrgla v
pretekli noči bombe na kraje rensko-vest-
falskega industrijskega področja.

Naše podmornice so potopile v težkih bo-
jih proti sovražnikovim spremljavam in
podmorniškim lovskim skupnam na Se-
vernem morju, Atlantiku in Sredozemskem
morju 16 spremljavanih rušilcev ter razen
tega sestrelile tri bombnike.

Težki boji na vzhodnem bojišču

Nemški obrambni uspehi med Neveljem in Narvo

Berlin, 11. marca. Težišče zimske bitke
na vzhodu se je premestilo v južni odsek.
Tudi v četrtek so napadli boljševiki nem-
ške postojanke na vseh dosedanjih žari-
ščih med spodnjim Dnjeprom in Dubnom.
Severno od spodnjega Dnjepra so prehi-
leli nemški oklopni oddelki sovražnika in
razbili pravkar postavljene sovjetske polk.
Poznejši napad sovražnika, ki so ga iz-
vedli razbiti oddelki polka, so nemške čete
uspešno odbile.

Južnovzhodno od Krivega Roga so po-
izkušali boljševiki z napadi proti obema
kriloma razširiti vdor, ki so ga dosegli
prejšnjega dne, ter si zagotoviti razno-
ma opek vdorni prostor. Lovci in planin-
ski lovci so z energičnimi protinapadi
vrgli sovražnika nazaj, uničili množico
boljševikov, ki so bili v območju vdora ter
vpostavili bojno črto. Istočasno so napadli
nadaljnji oddelki sovražnika, ki je prodi-
ral proti zapadu. Uspelo jim je, da so za-
držali ali odvrnili več udarnih klinov, po-
tem ko je nemško udarno in bojno letal-
stvo z množičnimi letalskimi napadi pri-
zadelo na pomoč hitečim rezervam pre-
cejšnje izgube.

Zapadno od Kirowgrada je zvišal sovraž-
nik število svojih napadalnih oddelkov. V
torek sta bili dve, v sredo že štiri in sedaj
je sedem divizij, ki jih podpirajo tudi
oklopniške jedinice, ki poizkušajo s stalnim
menjavanjem udarne smeri doseči prodor
bojne črte. Tudi to stalno menjavanje na-
pada je ostalo brez uspeha. Večina napa-
dov je bila odbita.

Le na severnem delu je uspelo boljševi-
kom, da so vdrl v nemške postojanke. Pro-
tinapadi za očistitve zaprtih vdorov so
trajali v teku. Nekoliko severneje je po-
izkušal sovražnik z močnimi napadi na
področju železniške proge Čerkasi-Miro-
gorod vdreti v bojno črto pri Zvenigorodki.
Tudi ti njegovi naklepi so bili odvrnjeni v
težkih bojih. Glavni sunki so sledili po-
novno južnozapadno od Zvenigorodke. Na-
padajoči močni sovražnikovi oddelki so
pridobili v težkih bitkah nekaj ozemlja in
jim je uspel začetek napada združenih sil
proti Umanu. Sovražnik, ki je vdrl v
mesto, so nudile naše čete trdovraten od-
por. Nad 40 uničenih sovjetskih oklopnikov
je običalo na cestah mesta, ki so ga uni-
čili požari in nemške jedinice z razstrelivi.

Južnovzhodno od Berdiceva so vzdržale
nemške čete močan boljševiški napad.
Južnozapadno od Jampola in ob Kremno-
škem pogorju so napadle sovražnikove
jedinice nemške postojanke, dosegle pa
niso nikakega uspeha. V južnem odseku
vdora se je bojna črta po sovražnikovih
napadih in nemških protinapadih pre-
maknila v celoti le za malenkost. Sovraž-
nik je izgubil v teh bojih 49 oklopnikov.
Mnogo bojnih voz, topov, metalcov granat
in vozil so uničile bombe nemškega letal-
stva.

V nasprotju z naraščajočimi težkimi
borbami v južnem odseku pa je sovražnik
prenehal napadati v srednjem odseku,
kjer je v prejšnjih dneh doživel hude iz-
gube. »Risoče padlih boljševikov leži v go-
zdovih in močvirjih med Berezino in Dnje-
prom in ob avtomobilski cesti Smolensk-
Orša. Celo enodnevna bitka zadnje srede
pri Čausiju je stala boljševike tisoč padlih,
mnogo ujetnikov ter izgubo strojne in
mnogo orožja. Veliko izgubo materiala in
orožja so povzročili sovražniku naši letalci,
ki so z bombami napadli važen oskrbo-
valni kolodvor južno od Zlobina; nemška
bojna letala so v nizkem poletu presene-
tila sovražnika ter povzročila z bombami
požare v skladiščih vojnega materiala.

V severnem odseku so dosegle nemške
čete obrambne uspehe. Med Vitebskom in
Pskovom so napadli boljševiki severnoza-
padno od Nevelja v jakosti bataljona,
južno od Novoroseva po močnem topniški
priravi z večjim številom polkov in
vzhodno od Ostrave s šestimi strelskimi
divizijami, podprtimi z oklopniki, močnim
topništvom in številnimi bojnimi letali.
Vali ti napadi in udarni sunki pa niso do-
segli zaželenega cilja. Prav tako je ostal
brezuspešen nov napad na obeh straneh
ceste Pskov—Gdov, kjer je izgubil sovraž-
nik 10 oklopnikov. Tri do štiri divizije so

Vsi sovjetski sunki propadli

Berlin, 10. marca. Po srditi topniški pripravi
je v jutranjih urah 8. marca prešlo med Dnje-
prom in Berezino pet sovjetskih divizij v na-
pad proti postojankam brandenburških, avstrijs-
kih, pomorjanskih in vzhodnopruskih grena-
dirjev. Po krvavem zlonu vseh ponovnih po-
izkusov prodora v prejšnjih dneh je sovražnik
skušal z novimi in svežimi silami izsiliti kak
prodor.

Na težišču bojev so sovjetske čete ponovno
v moči polka na malo več kakor 100 m širine
naskakovali postojanke pomorjanskih in bran-
denburških grenadirjev, ki pa so podprti od
težkega orožja prizadeli sovražniku hude iz-
gube, krajevne vdore v ogor

Izpoved vere v duhovne vrednote

Radijski govor univ. prof. dr. Frana Lukmana

V petek zvečer je v okviru predavanj o Zimsko pomoči govoril v ljubljanskem radiu vseučiliški profesor g. dr. Fran Lukman, predsednik Prosvedne zveze. Dejal je:

Povabljen, naj kot predsednik Prosvedne zveze spregovorim o Zimski pomoči, imam za primerno in potrebno, naglasiti posebni značaj in globlji pomen te na široko zasnovane akcije.

Tu ne gre samo za to, da bi se pomagalo posameznikom ali družinam, ki bi jih bile zadele neizgode, kakršne so požar, potres, povodenj, toča in podobno, neizgode, ki jih povzročajo naravne sile, marveč gre za to, da se pomaga narodni skupnosti v nesreči in stiski, povzrojeni srojokom od ljudi istega rodu, ki so se oklenili našemu človeku tuje in našemu narodu pogubne komunistične ideologije in bi jo radi z brezobzirno nasilnostjo, ki se ne ustavlja niti pred svetostjo človeškega življenja, privedli do zmag, Slovenskega človeka boli srce, ko mora nanje obrniti svetopisemske besede: »Izmed nas so izšli. Toda niso bili od nas; kajti če bi bili od nas, bi bili ostali z nami.«

Porušene ali zapuščene kmečke hiše, izpraznjeni hlevi in neobdelana polja so priče gnotne škode, ki jo je ta stiska prinesla nad našo zemljo. Toda to ni vse, niti ni najhujše. Veliko hujše in mnogo bričkejše je to, da so v nevarnosti dobrine naše duhovne kulture, naše verske in moralne vrednote. Požgane cerkve in šole in porušeni prosvetni domovi so neme in vendar tako zgovorne, tako na glas vpivajo priče te nevarnosti.

Duhovne vrednote, iz katerih je naš narod skozi stoletja v težkih časih zajemal moč v borbi za svoj obstanek, se ne dajo z ničemer nadomestiti. Ugrabiti jih, uničiti mu jih, s silo pretrgati zvezo naroda z njegovo preteklostjo, se pravi narediti iz naroda množ, ki bi sicer morda še po slovensko govorila, a ne bi več po slovensko mislila in čustvovala, z eno besedo množ, ki bi bila ob svojo narodno osebnost.

Zimsko pomoč je sicer gnotna pomoč tistim, ki so pahnjani v pomanjkanje, ker se ne dajo ustrahovati. Toda pomen te pomoči bodi globlji in njen namen višji.

Prispevek za Zimsko pomoč je izpoved, izpoved vere v duhovne vrednote, ki so vir narodovega življenja in zdravlja, izpoved upanja in zaupanja, da se bo naš narod rešil tujih razkrajalnih bolezenskih kilc ter notranje okrepil zaživel na svoji zemlji novo življenje.

Prispevek za Zimsko pomoč ni miloščina, ki jo iz usmiljenja daš tudi neznanemu revežu, ni davek, ki ti ga oblast odmeri in naloži, ni kakršna koli dajatev za kakršen koli namen, ki jo odrišne z roko, ne da bi pri tem imelo delež srce, marveč dar za Zimsko pomoč bodi dar ljubezni, skrbi za lastni narod in skrbje ljubezni do lastnega naroda. Ljubec skrb naj ga odmeri, skrbec ljubezen naj ga da!

Poglavje o morali in koristolovstvu

Pod naslovom »O morali in o koristarstvu prinaša večerajšnji »Slovenski dom« aktualen načelni uvodnik o pojavi, ki lahko predstavlja za vsak idejni pokret občutno oviro in celo nevarnost. So to špekulanti, ki se pridružijo temu ali onemu pokretu le iz koristiljublja in porablja načela le za maskiranje svojih egoističnih ciljev. V naslednjem ponatiskujano glavne misli iz omenjenega uvodnika:

Vedno je držalo, drži in bo držalo, da je resnica najboljša taktika, seveda za tiste, ki zna biti potrpečljiv in zna resnoco tudi slišati in prenesti. Če bi bili Slovenci tako vzgojeni, da ne bi hlatali za mamjaki, ampak za resnico, bi bilo najbrž že zaradi tega pri nas marsikaj drugače.

Glede uspešnosti moralnih bojnih načinov pa si ne smemo delati prevelikih utvar. Ne smemo staviti vsega na to in zaupati samo nanje. Samo z moralnim pritiskom nemoralnega nasprotnika ne boš uničil. Saj boji proti zlu nima samo namena, da nekdo — kadar koli — zmagaja, ampak da zmagaja čimprej in tako prihrani človeštvu še večje moralno in gospodarsko razpadanje.

Zaradi tega smo v našem boju proti narodnemu zlu upravičeni seči tudi po takih odločnih sredstvih, ki bi jih morda v rednih razmerah ne uporabljali ali bi se nam tedaj zdeli v tem ali onem oziru »nemoralna«. Toda boj za obstanek niti posamezniku, kaj šele narodu, ne dopušča, da se lovi za takimi vprašanji. Dokler to dela, ni še popolnoma v sedlu in na tisti stopnji udarnosti, ki je potrebna za uspeh. Zodi se namreč lahko, da ti sredi takega premišljevanja odleti glav in ne boš imel nikdar več prilike posaditi si jo nazaj na vrat.

Hudo nevarnost, da se kaj takega zgodi, predstavlja posebna vrsta ljudi, ki jim pravimo koristarji.

Za ljudi, ki odločno in po potrebi brezobzirno uveljavljajo pravo in spoštosti koristno idejo, pričanjajo prej ali slej še drugi, ki so v prvi pošiljki še koristni in pravi spoznavalci misli, pozneje pa vedno slabši in jih na kratko lahko imenujemo koristolovci in priiskalniki.

Če se ozremo na naše predvojne razmere in pustimo ob strani nazorni ter kulturni boj, ki nam je glede narodne enotnosti in narodne miselnosti zelo škodil, vidimo, da so razni taki koristolovci in priiskalniki s svojimi egoističnimi nameni temu ali onemu bivšemu političnemu taboru tako škodili, da je prišlo večkrat do hudih očitaj, ker stvarna dejanja tega ali onega tabora zaradi njih niso bila v skladu z načeli, ki jih je vodstvo tabora množično »znajalo«. Če so se pa razmere čez noč spremenile, si takega priiskalnika videl spet čisto pod drugim praporom in na drugem koncu.

Ko je nastopila komunistična osvobodilna fronta, so ji prišli te sorte ljudje kaj prav. Saj so bili zastopniki v vseh političnih strankah in bili tudi »ugledni« možje, tako da so jim mnogi res pravoverni, a žal lahkoverni verjeli, da je nekaj črna, čeprav so bili sami prepričani, da je belo.

Toda komunistična OF je šla v organizaciji

Uničujoča anglosaška sodba o novem indijskem podkralju

Zeneva, 7. marca. Dopisnik »Manchester Guardian« poroča iz New Delhija, da so v vseh indijskih slojih občutljivi zadnji govor britanskega podkralja v Indiji lorda Wawella kot razočaranje in so ga zato odklonili.

Teg Sapau, predsednik zveze indijskih liberalcev je označil govor kot »izredno razočarajoč«. Sklep podkralja, da bo zaprtje članke kongresa, ne da bi jih postavil pred sodišče, še naprej neodrejeno dobo obdržal v zaporu, »povzroča, da je ogorčenje Indijcev večno in zbujajo občutek, da se vidi da boji odločne in nepristranske sodbe aretirancev. Angličani so zadali v Indiji pravičnost že preveč težkih in uničujočih udarcev. Glede »neodvisnosti« želeli in odločno število Indijcev v vladi, temveč moč in svoboda akcije, ki jo imajo. »Toda« vendar je britanska vlada v Indiji popolnoma benikrotna. V indijskih pokrajinah razpisujejo britanske oblasti davke in izdajajo ogromne vsote, ne da bi vprašale indijsko javnost ali njene zastopnike. Angličani delajo v deželi, kakor se jim zljubi.

Enako ostro je reagiral na Wawellov govor indijski tisk. »Nation Call« objavlja Wawellova izjava pod naslovom, ki pravi, da so »najbolj razočarajoči«. Wawell je govoril kot kak ožko srčen birokrat. Omejil se je na šablonsko govorjenje, ki je povzročilo bolečine pri vsakem Indijcu, ki ga je poslušal. To velja predvsem za ugotovitve kakor n. pr., da je britanski

režim v Indiji indijskemu narodu »dobro namerno« nankonjena vladar, kajti »že nad eno stoletje ponavljajo Wawell in vsi njegovi predniki vedno iste besede. »Bombay Chronicle« naziva Wawellovo protivljenje, da bi izpustil voditelje kongresne stranke, izjavljajo, dočim pravi »Free Press Journal«, da se v govoru odraža »občutni duh Angležev«. Ta ponovna potrditev in ojačanje britanskega gospodstva v Indiji izstavlja vse indijsko prebivalstvo.

Velike izgube komunističnih tolpa na Balkanu

Berlin, 10. marca. Navzlic neugodnemu vremenu uspešno napreduje zasledovanje komunističnih tolpa na Balkanu. V dneh 8 in 9. marca je izgubil sovražnik nad 200 padlih, 65 ujetnikov in še mnogo večje število ranjenecv in prebežnikov. Nemški grenadirji so zaplenili 13 streljnih ter velike količine ročnega strelnega orožja, municije, eksploziva, min in tovnih živali. Tudi hrvaški oddelki so pridržali tolpam velike izgube in privedli razen ujetnikov tudi 600 pušk in 8 streljnih.

Potres v Peruju

Amsterdam, 10. marca. Kakor javlja angleška poročevalska služba iz Lime, je bil v petek v prestolnici Peruja močan potres.

Ausführungsbestimmungen über den Rechtssachen für die Provinz Laibach

Auf Grund der mir in der Verordnung des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland« vom 19. Oktober 1943 erteilten Ermächtigung erlasse ich nachstehende Ausführungsbestimmungen: über den Rechtssachen in Zivilrechtssachen für die Provinz Laibach:

Artikel 1. In Zivilrechtssachen entscheidet über Rechtsmittel gegen die Entscheidungen der Gerichte zweiter Instanz ein Senat des Oberlandesgerichtes Laibach als Gericht dritter Instanz nach den für das Gericht dritter Instanz geltenden Vorschriften. Dieser Senat entscheidet auch die Rechtsmittel gegen Entscheidungen über Wiederaufnahme — und Nichtigkeitsklagen, in welchen das Oberlandesgericht Laibach in erster Instanz entschieden hat.

Artikel 2. Der Vorsitzende und die Mitglieder dieses Senates werden vom Präsidenten des Oberlandesgerichtes Laibach aus den Richtern dieses Gerichtes für die Dauer eines Jahres bestellt.

Artikel 3. Diese Ausführungsbestimmungen treten mit dem 1. 3. 1944 in Kraft. Sie haben auch auf jene Rechtsmittel (Vorstellungen) Anwendung zu finden, über die bis zum 1. 3. 1944 noch mit rechtskräftig entschieden wurde.

Triest, am 25. Februar 1944.

Der Leiter der Justizabteilung des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«:

Dr. Paul Messner e. h.

Izvršilne določbe o pravnih lekkih v civilno-pravnih stvarih za Ljubljansko pokrajino

Na osnovi pooblastila, podeljenega mi v naredbi Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« z dne 19. oktobra 1943, izdajam naslednje izvršilne določbe o pravnih lekkih v civilno-pravnih stvarih za Ljubljansko pokrajino:

Gl. 1. V civilno-pravnih stvarih odloča o pravnih lekkih proti odločbam sodišča druge stopnje senat apelacijskega sodišča v Ljubljani kot sodišče tretje stopnje po predpisih, veljavnih za sodišče tretje stopnje. Ta senat odloča tudi o pravnih lekkih proti odločbam, ki jih izda v obnovnih in ničnostnih tožbah apelacijsko sodišče v Ljubljani v prvi stopnji.

Gl. 2. Predsednika in člane tega senata določi za dobo enega leta predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani izmed sodnikov tega sodišča.

Gl. 3. Te izvršilne določbe stopijo v veljavo s 1. marcem 1944. Uporabi jih je tudi na one pravne leke (predstavke), o katerih do 1. marca 1944 še ni bilo pravno-močno odločeno.

Trst, 25. februarja 1944.

Vodja pravosodnega oddelka Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje«:

Dr. Paul Messner s. r.

Naredba o oddaji telet za zakol

Na podlagi pooblastila Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« z dne 4. februarja 1944. štev. VI/II-D1 in Gl. 1. Naredbe o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943 št. 4. Sl. L. št. 237/86 ex 1943 od-rojam:

Gl. 1. Teleta, ki se oddajo za zakol, ne smejo biti starejša od 25 dni.

Gl. 2. Prevzemnik telet je dolžan vsak prekršek iz Gl. 1. prijaviti pristojni oblasti v svrhu kazenskega postopanja.

Gl. 3. Za zakol oddana teleta se vračunajo v delež za obvezno oddajo goveje živine po Gl. 4. naredbi Vrhovnega Komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 1. junija 1943 Sl. L. št. 147/44.

Gl. 4. Prekrške te navedbe kaznujejo obse-upravna oblastva I. stopnje z denarno kaznijo do Lir 5.000 ali z zaporom do dveh mesecev. Razen tega se v vsakem primeru odredi tudi zaplenba teleta.

Gl. 5. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Služb. listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Šef Pokrajinske uprave

div. general: Rupnik, s. r.

Zdravniški pregled slovenskih domobrancev

Vsi prostovoljci ki so se vpisali za vstop v Slovensko domobranstvo, a do sedaj še niso pregledani od zdravniške komisije, se po tej poti pozivajo, da se v izogib posledic neizostavno predstavijo zdravniški komisiji Slov. domobranstva dne 13. t. m. ob 9. v Srednji tehnični šoli zaradi zdravniškega pregleda.

Poveljstvo slovenskega domobranstva.

Težke posledice stavke angleških rudarjev

Madrid, 10. marca. Zaradi stavke 90.000 rudarjev je Anglija že sedaj izgubila 100.000 ton premoga, ki jih nikoli ne bo mogla nadomestiti, poroča dopisnik lista »The Times« iz Londona. V Angliji ni več nobenega rudnika, javlja dopisnik, ki v tej vojni ne bi bil doživel vsaj ene stavke. Sedanja stavka se je kakor izračunano pričela v trenutku, ko se najbolj čuti pomanjkanje pogonskega goriva. Najti v Londonu premog, je danes velik problem. Angleška industrija je zaradi stavke resno ogrožena.

Zeneva, 11. marca. Londonski listi se mnogo bavijo s stavko angleških premoagovinskih delavcev in rudarjev. Po zadnji Reuterjevi vesti počiva delo v 165 premoagovinskih v Walesu in 99 na Škotskem.

Naročnikom atlanta Slovenije

V letu 1940 je Pokrajinska šolska založba zbirala naročnike za atlant Slovenije. Delo na tem atlantu je zaradi vojne prenehalo. Pokrajinska šolska založba bo naročnikom vrnila zneske, ki so jih plačali pri subskribciji. Naročniki naj se v ta namen zgledajo v pisarni Pokrajinske šolske založbe v Ljubljani, Slovenska ulica št. 12, I. nadstropje levo, od 9. do 12. ure vsak delavnik. S seboj naj prinesejo potrdilo o vplačanih zneskih in osebno izkaznico.

Varčuj z elektriko!

I. Pri razsvetljavi

1. Ugasi luč vsakokrat, ko zapusti prostor, četudi ga zapustiš le za kratek moment! Pet takih »momentov« na dan po dve minuti snese na mesec pet ur!

2. Ne zatemni z zastori sobe prezgocaj in ne nehaj z zatemnitvijo prepozno, Morda sije zunaj še sonce, tvoja soba pa je še vedno zatemnjena in gori v njej žarnica.

3. Vsa dela, ki zahtevajo dobro luč: pisanje, branje, šivanje itd., opravi pri dnevi razsvetljavi, zato pa se pri večernem kramljanju zadovolji s šibkejšo lučjo!

4. Ako moraš opravljati tudi sveder dela, ki zahtevajo dobro luč, uporabljaj namizne svetilke. Z majhno žarnico dobro razsvetli delovni prostor. Pri tem pa ne pozabi ugasiti stropne svetilke!

5. V stranskih prostorih, t. j. v pred-sobi, kopalnici, shrambi in v stranskih zamenjaj močnejše žarnice s šibkejšimi.

6. V spalnici uporabljaj le svetilko na nočni omarici. Istotako uporabljaj v kopalnici le svetilko pri ogledalu (ako je montirana) in ne uporabljaj močnejših stropnih žarnic.

7. S svetilke odstrani barvane stekla, ki požro mnogo svetlobe (kolikor to ne nasprotuje zatemnitvenim zahtevam). Za vojne čase so barvna stekla škodljiva.

8. Obriši prah s svetilk in žarnic; pomaj, da prašne žarnice in prašna stekla dajo za eno tretjino slabšo razsvetljavo.

9. Pomni, da bela barva dobro reflektira svetlobo in s tem mnogo doprinese k razsvetljavi sobe. Zato uporabljaj bele zavese in bele namizne prte.

10. Z dobro porazdelitvijo dela tudi varčuješ s tokom. Opredelje javen hiše opravi po možnosti proti večeru v polmraku.

Ravnaj se po navedenih načelih in uspena na koncu meseca ne bo izostala!

II. V gospodinjstvu

1. Pripravi najprej vse perlo za likanje, potem šele prični likati. Likaj po možnosti brez pavze, s čimer mnogo prihraniš na električnem toku.

2. Izkljopi likalnik, četudi le za kratek čas prenehaš likati (ako pozovni hišni zvo-nec, pokliče telefon, pogleda za otroci itd.).

Gospodarstvo

GOSPODARSKE VESTI

— Iz trgovinskega registra. Pri Privilegirani agnari banki d. l., podružnici v Ljubljani, je bil izbrisan sekvester rag. Umberto Toscani, vpisan na 1. januarja 1944. dr. Joep Lavič, ravnatelj Zruženja kmetovalcev v Ljubljani.

— Rok za plačilo obveznosti v Nemčiji po starem tečaju. Združene denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine s sporoča, da je Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero (Narodni zavod za izmenjavo z inozemstvom) podaljšal do 29. marca t. l. rok 29. februarja t. l., ki je bil poprej določen za plačilo obveznosti po tečaju lir 7.6045 za 1 RM preko italijansko-nemškega kliranga, in sicer za obveznosti, zapadle pred 16. septembrom 1943, la se nanašajo na blagovne pogodbe z nemškimi tvrdkami in s tvrdkami, ki poslujejo v češko-moravskem protektoratu in v zasedenih deželah (Belgija, Generalni gubernij, Norveška, Holandska, Srbija in Banat).

— Gospodarske vesti iz Hrvaške. Ze pred nekaj meseci je Hrvaška dikeška monopolov zvišala cene tobačnih izdelkov za 100 %. Sedaj poročajo iz Zagreba, da so bile cene ponovno zvišane za 100 %. Sedaj stane era cigareta 4 do 8 kun. — Ze pred vojno so na dalmatinski obali v manjšem obsegu gojili ostrige. Ta panoga proizvajalce v Dalmaciji bo v budče zalvela večji obseg, zlasti odkar je hrvaški strokovnjakom uspelo najti enostavnejši način za umetno gojenje ostrig. Doslej so ostrige umetno gojili na 1 senih pilotih, ki so bili med seboj povezani s kokosovimi vrvmi. Ti piloti pa so v morštvodi kmalu segnili. Enak uspeh pa se da doseči tudi z betonskimi piloti, ki imajo neomejeno življenjsko dobo. Ostrige se bade naselijo tudi na betonskih pilotih, zlasti takih, ki imajo vdolane še betonske palčice.

— Blagovna izmenjava med Belgarijo in Srbijo. Kakor poročajo iz Sofje, bo Belgarija letos uvozila iz Srbije okrog 2.000 ton močre galice, sama pa bo dobavila Srbiji poleg bekrane rude in premoga tudi še papirnate in konopljene vreče.

— Gospodarske vesti iz Rumunije. Po informacijah rumunsko-nemške trgovinske zbornice v Bukarešti je rumunska vlada naročila v Nemčiji štiri donavske ladje po 80 do 100 ton, ki bodo specialno zgrajene za nagli in hitri prevoz rib iz donavske delte. Istčasno so se pričela nova pogajanja za dobavo nadaljnjih štirih takih ladij. — V rumunskem obdolovalnem nartu za leto 1944, je predvideno, da se bo z bombažem posejana površina v letošnjem letu počevala. Za kulture bombaža je predvidena površina 100.000 hektarjev.

— Tesavirani bankovci v Sveti. Na nedavnem obnem zboru švicarske narodne banke je predsednik bančnega sveta prof. Bachman poročal o prizadevanju bančnega vodstva, da se prepreči naraščanje obtoke bankovcev. švicarska narodna banka je morala prevzeti znatne zneske blokiranih dolarških dobrotmetij in jih švicarskim imetnikom izplačati v frankih, kar je mo-lo za posledico naraščanje obtoke bankovcev. Na srečo država ne apelira na švicarsko narodno banko zaradi kreditov, kakor v prvi svetovni vojni. Večja potreba bankovcev je deloma v zvezi z mobilno pripravljeno, vsekakor pa je znaten del obtoke tesavirani. Ti tesavirani bankovci so cenijo na približno 1 milijardo frankov. Predvsem drži kmečko prebivalstvo sprčo ugodnih cen kmetijskih izdelkov večje sneske gotovine. Podpredsednik banke dr. Rossy je opozoril na nevarnost takega tesaviranja, ker lahko pride tesavirani denar vsak trenutek v promet, kar mora po-

3. Proti koncu likanja izkljopi likalnik pravčasno ter s prestalo toploto v likalniku zlikaj lahko perilo.

4. Ne likaj brez potrebe vsega perila, kakor n. pr. brisač, rjuh, lahkega trikotnega perila itd.

5. Pri kuhanju na električne plošče uporabljaj le konce s popolnoma ravnim dnom. 6. Uporabljaj le teke lonce, ki imajo enak ali pa večji premer kakor plošča, nikakor pa ne lonca z manjšim premerom.

7. Najprej pripravi jedila, postavi lonce na ploščo in šele potem vkljuci elektrini tok.

8. Pokrij takoj lonec s pokrivalom in po nepotrebnem ne odkrivaj loncev zaradi kontrole. Pri električnem kuhanju je taka kontrola le proti koncu potrebna.

9. Preklopi prevodno ploščo na najmanjšo stopnjo in pravčasno tudi izkljopi. Z ostanikom toplote v plošči se jed dokončno skuha.

10. Pri kuhanju krompirja ali zelenjave nalijsamo za dva prsta vode. To za kuhanje popolnoma zadostuje. Pri ostalih jedih nalijsaj toliko vode, kolikor je to neobhodno potrebno.

11. Po kuhanju poglej, če je štedilnik v resnici izključen.

12. V električnem loncu segrej le toliko vode in na tako temperaturo, kolikor je res neobhodno potrebno.

13. Pri električnem boflerju vzemi raje prho, ki porabi komaj eno petino vode normalne kazine kopeli.

14. Ne devaj gorkih jedi v hladilno omaro, temveč jih pusti, da se prej ohladi.

15. Vred hladilne omare ne puščaj odprti, odprti jo po potrebi in to le kratek čas.

16. Grejne blazine, kremenčaste svetilke itd., uporabljaj le v primeru bolezni.

III. Pri radijskem aparatu

1. Odklopi radijski aparat, ako ga nihče ne posluša.

2. Pomni, da radio porabi enako toka, naj jga glasno ali potihlo, zato ne nastavi redno »na tih«, ako ga ne maraš poslušati, temveč ga izkljopi.

Vedi, da radijski aparat porabi toliko toka kakor srednjevelika žarnica, zato je varčevanje na mestu.

vzročiti motnje in inflacijske posledice. Doslej tesavirani bankovci še niso povzročili kvarnih posledic.

— Finančne težave švicarskih hotelirjev. Hotelska industrija v švici je bila od nekdaj v znatni meri navezana na inozemske goste, ki pa so v sedanjih vojni skoro do-cela odpadli. Samo oni hoteli, ki so odvisni od tujeskega prometa, so imeli od septembra 1939. okrog 500 milijonov švicarskih frankov izpadka na dohodkih. Hoteli so prišli v finančne težave in bo potrebna sanacija z državno pomočjo, ki je predvidena predvsem za hotele, izključno hotele znajošo 380 milijonov švicarskih frankov. Ta dolg odpade na 600 obratov s skupno 50.000 posteljami. Ena tretjina teh hotelov odpade na kanton Graubünden.

Američani o nemški protiletalski obrambi

Zeneva, 10. marca. Ameriški obzornik »Life« izbrano opisuje letalsko bitko, ki je med nekimi zadnjimi strahovalnim napadom ameriškega letalstva besnela tri ure med Zaiderskim jezerom in berlinskimi pred-mestji. »Nemški letalstvo je pri tem od-prilo polno vrečo samih obrambnih tritkov,« izjavlja »Life«, »ki jih je bilo nekaj popolnoma novih, drugi pa so bili izboljšani. Nemški letalci so se približali ameriškim letalom v zaščiti zastorov iz dima. Veliki oddelek letalcev »Me 110« so izstrelili cele salve v vodne ameriške bombniške od-delke. Ko so eksplozije izstrelkov razdvajale goste obrambne vrste, so sledili drugi »Me 110« in »Focke-Wulf 190« z besnimi napadi iz bližine. Navzlic naši lovski za-ščiti so nemški lovci neusmiljeno izvedli svoje napade in se približali do 25 m bomb-nikom, preden so zopet odleteli.

O težkih izgubah ameriških bombnikov ugotavlja vodilni ameriški tednik, »da priznane izgube letal niso tako hude v primeru z izzubo izsolanih letalcev in nezna-nega števila posadk, ki so podlegli ranam ali pa bili težko ranjeni. Objavljeno namre ni bilo število ranjenih in mrtvih v onih ameriških letalih, ki so se sicer še utegnili prebiti do svojega letališča, vendar pa so bila poškodovana in so posadke utrpel-ranjene in mrtve.«

Občuten poraz angleške 7. divizije v Burmi

Sanghai, 10. marca. Neki japonski komentator je izjavil, da je angleška 7. divizija dožvela ob indijsko-burmanski meji uničujoč po-raz. Večina četi je padla ali pa je bila ranje-na. Lahko smatramo, je dejal Japonec, da so se angleški načrti glede ponovne osvojitve Burme končnovaljerno izjalovili, ker bo se-danja deževna doba vse večje opencije odgo-dila za nedoločen čas.

Slovencev, bo s podpisom na protikomunistični spomenici pokazal, da obsoja narodne odpadnike, komunistične zločince.

Zaplenba imovine upornikov

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani od 11. marca l. 1944. objavlja odločbo o zaplenbi imetja upornikov: Slanička Hermena, gradbenega tehnikar, stanujočega v Ljubljani, Predvočeva ulica št. 36; Gutmana Josipa, poštnega služ-telja, stanujočega v Ljubljani, Ciril-Me-o-dova ul. št. 47/I; Rožmanca Ivana, poštno-govornika, stanujočega v Ljubljani, Glinišča ulica št. 9/II; in Martinšica An-tona, zasebnika, stanujočega v Ljubljani, Verovškova ulica št. 51/I.

Misli ob starem brestu

Ljubljana, 11. marca

Padel je gorast, padel je hrust, ni ga več med živimi. Kolikim človekom pokažem južnovzhodno Ljubljano je bila njegova visoka postava nad vse priljubljena, domača, kakor da bi spadala tudi v okvir njihovega življenja. Čvrsto vkorenjen v rodni grudi je stal pozimi in poleti ponosno zravnal, opazujoč na vse strani kakor ljuba, prikupna prikazen in prazno pozdravljaj svoje neštete prijatelje in znanke. Pradedje, dedje in očetje, vsi so z padenjem gledali nanj, a prav tako so se po tisti oči vnukov na njegovih čarih, neke vrste most nam je bil med davno preteklostjo in sedanjostjo, med predniki in potomci. Stari, tristoletni Mamontov brest...

Vsako pomlad in jesen je v davni zri na silne poplave na Barju, katerih valovi so mu segali skoraj do obojiza. Kumoval je Gruberjemu prekopu, zasledoval nastajanje mreže stradanov in jarkov na prostranem močvirju, doživel je, da je prej nepredana barska ravan sploščala po semenu kruha, videl je mnogo sveta, videl mnogo gorja, človeške radosti, človeške slabosti. Komur je bil prijatelj stari brest, ta je razumel rahlo njegov šelest, ko so se blage poletne sapice zapletale v njegovo široko krošnje in v temnozelene bršljan, ki se je na nekak zaščitenem plašču ovijal okoli močnega vejčja. Pripraveval je tih o tih tih francoski, francoski, domači in drugih vojsk, ki so šle čez sveto našo zemljo, govorili o potresih, o nevihtah in silnih viharjih, ki jim je struno ključeval, pa še o marsičem drugem. In ta brest, ki so ga Francozi za časa Ilirije pred skoraj polstotletjem dočeli za čuvaja v po njih ustanovljenem botaničnem vrtu, je padel po udarcih sekir 28. prosinca 1944 v starosti okoli 300 let. Hiral je, glivice so mu zajedale veje, ki se še sčasoma posušile ter bi jih viharji v naslednjih treščih ob tla, kar bi povzročilo razno škodo. Tih mesta, kjer je stal, žaluje za njim resna temna tisa (taxus), ki mu je bila dolga tri veke zvesta prijateljica.

Zdaj stojita v Ljubljani še dve velikanji, namreč preprosti dve platni v Streliški ulici nasproti Ljudski kuhinji. Upajmo, da ostaneta obe do visoke starosti med nami. Saj smo Ljubljanci že od nekdaj znani kot izraziti ljubitelji prirode in cenimo take žive botanične spomenike. Morda smo dedovali to lastnost od svojih pradedov iz poganskih časov, saj so tudi oni častili stara drevesa in gledali v njih bivačišča nadnaravnih bitij. To so bili pravi otroci prirode, katera jim je bila in dala vse in ki so jo obojevali in objudili s svojimi bogovi. Naši dedje so bili tenkočutni in so zlasti častili studence, skale in drevesa. Spoštovanje starih dreves čutišjo se dandanes prebivalci dežele vzhajajočega sonca, kjer velja plemič med drevesi ginkgo s rodovnikom, ki sega skoraj 300 milijonov let nazaj, kot sveto drevo, ter še vedno krasí svetišča njim in prednikom Carstva sredine. Obe deželi nazivamo deželi smehljaja, ki je značilen pri njih tudi v vsaki življenjski stiski, kar priča o visoki stopnji samobelodavanja in priznati moramo, da je kultura srca, da je srčna omika doma na Daljnem vzhodu, od koder je čez Srednji in Bliznji vzhod prišla k nam ter oplazila bežno tudi Nov, bolj snovi udani svet. Da je šla res po tej poti, o tem nam priča Konfucijev nauk o plemenitem življenju, zatem religija Gotama Bude z vodilno mislijo, da se naj človek osvoji samega sebe, kajti vse trpljenje človekovo, tako prav, izhaja iz trojne težnje: po čutni zadostitvi, po nesmrtnosti in po bogastvu.

Vrnimo se k našemu botaničnemu vrtu, kjer se po sončnem in lepem prosincu že v začetku svečana vzbudila razna nežna bitja. Bitja jarega leta ter nekatera od njih celo prezaupno odprla svoje mehko zeleno popje. Prerana toplota jih je zvalila in negotovo in plačljivo so se ozirale naokoli rumene ozimnice (Erantia) s plavalnimi glavicami in nabuhljenimi, španskimi ovratniki. Bolj nezaupni so bili mali zvoncečki, ki so na nekak priljubljivi menihom stali v gručah s tesno privitimi zelenimi kutami in kukulicami, iz katerih so gledali snežnobeli obrazčki. In prav so imeli zvoncečki, saj jih je v svečanu dvakrat, čeprav le rahlo, zasul sneg in se je burja znala nad njimi. Po topli prvi ob koncu svečane so se pa nekateri že razcveteli. Mislim bi kdo, da sta sneg in mraz s kruto neizprosno uničila zgodaj vzcvetelo ozimnico; to pa ne drži. Odporne so rane cvetlice in ko jih sneg pokrije, se stali tenka plast okoli njih in v tako nastali tesni votlini čakajo na boljše čase. Kako bi sicer mogle rastline visokega severa dozoriti? Cvet ostane dolgo pod snegom, ki ga sonce slednjič polije, nakar se nadaljuje prekinjeni razvoj. Često vidimo tudi ob poplavih razne rastline, kakor na primer zlatice in pozne norice pod vodo. Ko vode

NAROCITE SE NA ROMANE DK!

Janez Porenta:

Usoda

Usoda je pravilno, toda maščevalna. Poslušajte moje pretresljive zgodbe! Bilo je tisto leto pred vojno, prav takole v postu. Sonce je posijalo, berivka je začela pomalem poganjati celo na drevesih. Ljubljanska dekleta so poživila promanado. Veseli smo prčkavali velikonočnih praznikov z obilno gnatjo, piruhi in rubinastim cvetkom. Konjunktura je bila vesakor ugodna, samo žepi so bili prazni.

Po stoli lepega dne gospod šef v pisarni, kjer sva že dolgo leta posedevala skupaj tovariš Boštjan Muhč in jaz.

— Naj bo! je rekel gospod šef in si začel vhati brke, — za veliko noč izplačam nekaj priložnosti.

Z Boštjanom sva onemela. Tisti večer sva dobila vsak svojo kuverto, v vsaki je bil listoček.

Drugi dan sva šla z Boštjanom voščit gospodu šefu srečne in zadovoljne velikonočne praznike. Nisem vedel, da je Boštjan rojen govornik.

— In... in... pridobil ste si naša srca, gospod šef. Vsako uro, podnevi in ponoči lahko računate z nami. To pa je rečem, da takih praznikov še ni bilo kakršni bodo letošnji. Ali naj vam odkrito povem? Žena se je joletala... da, mido se je storiло zaradi vaše dobrotljivosti.

Pri nas doma, sem pomislil, sicer ni bilo tako hudo, ampak zdaj je še meni prišlo toplo okoli srca, tako je govoril tovariš Boštjan.

upadejo, gre razvoj svojo pot, kakor da se ni nič zgodilo.

Vedno več pritlikavcev se dviga v botaničnem vrtu in tal, vendar so vsi še zaviti v plaščke ter jih še ne moremo vseh spoznati. Tudi mečki na vrtu in na prostem pomallajo svoje konice iz zemlje. Jelše in svetle breze so se okrasile z novimi voščilci, a tudi leska je v rumenih abrahkih, vrbe se pa že dolgo pobabujejo s svilinami mačicami.

Deva se vrača. Jarilo, mlado sonce pričinja snubiti mater zemljo, poljubljajo jo s svojimi toplimi žarki. Živalstvo je postalo živkanje ptičje, zadovoljno se smeje sinčice, je-rebi čvrkajo na prostranem Barju, pomladila se bo priroda. Pomladno se tudi mi z njo v našem duhovnem in čustvenem življenju in ostanimi zvesti: zgledom naših davnih prednikov klenega značaja, ki so držali na čast in poštenje. Tako in le tako s bomo zagotovili svoj prostor pod milim soncem in le tako bo postal Slovenec na zemlji, ki jo je dobil od Boga v dar, sam svoj in od vseh priznani gospodar.

Goriški sprehodi

Po Raštelu do stolnice

Gorica, v začetku marca.

S Travnika vodijo poti v vse smeri. Po Carduccijski ulici in preko Korna prides do železniškega postajališča Sv. Gora, od koder imaš železniško zvezo s Soško dolino. Če greš s Travnika po Solski in Soki ulici, te pripelje pot v Brdo, po Vojaški ulici in Korzu pa na osrednji kolodvor. Po vzporednici prides mimo Mirna na Kras. Končno še četrta smer: Po Raštelu in naprej do Ajševce v Šempas in dalje v oni del Vipavske doline, ki se razteza ob vzhodni Čavna.

Zanimanje bo vsakogar potegnilo na Grad, ki kraljuje v slikovitem ozadiju Travnika. Pojdimo po Raštelu, ki je slovel nekoč, ko je bila Gorica še zaprta za petimi mestnimi vrati, kot najlepša goriška ulica. Goriški jezikoslovci so se že od nekdaj zelo zanimali za izvor besede Raštel. Verjetno bomo morali pritrčiti nim ki jo izvajajo od latinske besede «rastellum», kar pomeni grablje. Ob koncu Raštela, kjer je danes prehod na Travnik, so bila namreč v srednjem veku tako imenovana severna vrata z obliko grabelj. Od tod Raštel. Načinu preobrazbe besede v ljudskih ustih se ne smemo čuditi, saj pravi še danes n. pr. slovenski Goričan, ki gre v cerkev sv. Ignacija, da je namenjen k »Zavtarjem« (jezuitarjem, jezuitom), ker so bili nekoč tukaj jezuiti.

Raštelski trgovci

Če primerjamo Gorico z Ljubljano, goriške ulice z ljubljanskimi, bi mogli vzporediti goriški Raštel z ljubljanskim Starim trgom pa tudi s Sv. Petra cesto v Raštelske trgovine, ki imajo svoje posebno, rekli bi lahko, patriarhalno obsežje. Prihajajo kupovat predvsem kmetiči, gospodarji in gospodinje iz goriške okolice, pa tudi iz Furlanije Raštelske trgovine pripadajo najrazličnejšim strokam. Zelo zanimiv pojav je sojevrstna taktika goriških trgovcev, ki so pokazali že v avstrijskih časih svojo pržno praktičnost. To se kaže predvsem pri postrežbi, ki si je deležen v raštelskih trgovinah. Vsak trgovec skrbi namreč za to, da ima trgovske pomočnike, ki govorijo različne jezike. Če vstopi slovenska stranka, priskoči takoj pomočnik, ki je dolžen za to, da streže slovenskim gospodarjem in gospodinjam. Če pa pride furlanska gospodinja ali gospodar, je brž pri roki pomočnik, ki govori v gladko tekoči furlanščini. To velja tudi glede postrežbe v nemščini in italijanščini. Vljudno, prijazno si postrežen v vseh jezikih. Le malo je v Gorici trgovcev, po rodu Goričanov, ki bi ne govorili slovenske. Tisti, ki niso po rodu Slovenci, se poslužujejo jezika, ki je zanimiva in originalna, značilna goriška, dasi neestetična mešanica slovenske in furlanščine. Toda z lahkoto se spoznavamo s tem svojim jezikom s strankami, dasi ne smeš biti preveč občutljiv glede naglasa, izgovarjave in drugih takšnih slovničnih zadev.

V Raštelu so manufakturne in živilske trgovine, čevljarji in klobučarji, urarji in trgovci s semeni, nožarji in trgovine z galanterijskim blagom, kleparji in lekarnarji itd. Po raštelskih vežah pa so se že v starih časih utaborili prodajalci čevljev, perila, obk, copat in drugih potrebščin, ki so namenjeni predvsem okoliškemu kmetičem prebivalstvu.

Ob vogalu Nunske ulice postojijo. Tukaj so znane gostilne »Pri petelinčku«, »Pri zajčku« itd., kjer se že od nekdaj ustavljajo okoliški predvsem pa vipavski gospodarji. Tam nasproti je bila svoj čas nunska cerkev s samostanom in šolo, ki je bila ena najstarejših v Gorici. V času, ko še ni bilo v Gorici slovenskega zasebnega šolstva, ki se je pozneje silajno razvilo, so hodile v nunsko šolo tudi hčerke slovenskih staršev iz Gorice ter okolice. Toda v smislu regulacijskih načrtov po prvi svetovni vojni, ki so predvidevali z ureditvijo nove Rimske ulice najkrajši spoj z okolišim stolnico, je bila cerkev s samostanom odstranjena. Samostan je sedaj na Livadi. Osrednji del Gorice se je sicer moderniziral, toda starinska podoba Nunske ulice z okolico je s tem precej popabljenka.

Goriška stolnica

Po Raštelu navzgor, pa tudi po Nunki ulici prides do goriške stolnice in metropolitanske

cerkve sv. Hilarija in Tacijana. Tam, kjer je danes goriška stolnica, je bila nekoč cerkev sv. Vida Danes sta sv. Vid in sv. Modest patrona župne cerkve na Placuti. Vsakega umetnostnega zgodovinarja bo zanimala stolnica zakristija, ki je pomembna predvsem zaradi tega, ker so bile nekoč na mestu nekdanje šentvidske cerkve kapele sv. Ane, sv. Lenarta in sv. Ahaca. Starinski značaj imajo vse stavbe, ki obkrožajo stolnico, pa tudi one, ki so na trgu pred njo. Posebno značilne so korakske hiše.

Notranjost goriške stolnice, ki ima tri ladje, je v umetnostnem oziru zelo znamenita. Pozornost vzbuja marmorna prižnica, pa tudi krasni presbiterij. Tukaj je tudi grob poslednjega goriškega grofa. Kakor cerkev sv. Ignacija na Travniku, nadalje cerkev sv. Vida in Modesta na Placuti ter cerkev sv. Roka Pod turmom, tako je tudi goriška stolnica med prv svetovno vojno zelo trpela. Granate so pokodovale strop s pomembno Quaglijevo fresko. Seveda so po prvi svetovni vojni goriško stolnico obnovili v skladu z vsemi njenimi slogovnimi in starinskimi značilnostmi.

Goriški študentje smo hodili posebno radi v stolnico zlasti na Veliki četrtek. Veliki petek in Veliko soboto. Z zanimanjem smo gledali slikovite velkotedenske obrede. Seveda so nas v tistih romantičnih časih zanimali poleg nadškofa in prošta ter nadvojvode Leopolda Salvatorja, ki je navadno bival v Gorici.

Astronomsko ozadje letošnje zime

Iz mnogih člankov v listih smo lahko posneli, kako čudno zimo so nam pripravili vremenski činitelji. Snežen in hladen november, nato snega reven december (maksimalna snežna debelina 2 cm), čudovito mil in nesnežen januar, ki so ga mnogi smatrali za napoved pomladi. In zopet hladni val, ki je vladal v februarju skoraj tri tedne in ki je v mnoge evropske kraje prinesel šele februarja pravo zimo (Pirenejski polotok). Že naveden pregled vremenskih zapisov za minula leta in čudovito spreminjanje hladnih in toplih zim vsiljuje človeku nehotne vprašanje, ali ne povzročajo odnosa vsaj ne sodelujejo pri kombinacijah splošne vremenske situacije kakšne kozmične sile. Že dejstvo samo, da je Zemlja kot majhen vsemirski delec podvržena neštetim vplivom nebesne mehanike, zadostno potrjuje zgoraj omenjeni stavek.

Kakor je Sonce vir toplote in svetlobe za naše osebnosti, tako je tudi vir mnogih drugih sil, ki morajo imeti vpliv na zemljo in na sicer — kakor pravijo — na kombiniranje vremenskih situacij. Pomislimo samo! Na Soncu se odigravajo neverjetni kozmični viharji: iz notranjine vro ogromne žareče mase, se dvigajo v silne višave. Koliko energije, kaka velika množina elektronov, slov elektrike, se dviga iz sončne oble proti planetom in Zemlji. Drevče elektrone zemlja zaustavi, njena magnetna sila jim ukrivi pot, tako da se nahajajo posebno velike količine elektronov okoli zemeljskih magnetnih tečajev, kjer povzročajo v velikih stratosfernih višinah čudovito tečajno svetlobo.

Marijavo opazovanje Sonca je pokazalo, da se množina peg na Soncu nekako periodično ponavljajo. Tako so opazili, da je zlasti vsako enajsto leto mnogo peg in tedaj se dogajajo v zemeljskem ozračju zares čudoviti pojavi. Čez 5—6 let pa pride Sonce v tako stanje, da je njegovo površje povsem mirno; v prvem primeru govorimo o maksimumu sončnih peg, v drugem pa o minimumu.

Od minimuma do maksima se sončna aktivnost veča, od maksima do minimuma pa pada. V tem razdobju pride Sonce tu in tam v velikem minimumu.

Kmetije, vaščani! Polžite staro železo in ga izročite skupnosti za blagor vas samih in za blagor vašega bližnjega!

ke. Ali si lahko zamislite moje srečo, ko sem bil tudi jaz deležen kompletne serije? Toda v sreči nisem bil sam, drugoval mi je tovariš Boštjan. Nava strokovnjak v filateliji, ampak velika noč je pred vrati in najni žepi so prazni, kakor so pač bili tudi pred vojno. Nu, pa sva vsak svojo serijo lepo prodala.

Že nekaj dni sem se zibal v blaženosti. Imeti dva jurja skrita v listnici — to tu di dandanes bogine niso mačkine solze. V p'sarni ni dosti opr'vka, zato sem si preganjal čas s sestavljanjem obširnega programa. Nakupim to in ono... žena se pojma ne bo imela, odkod se je znalo v šrambi. Sebi pa privoščim vsak dan pribliška. Rečuba v nekaterih gostlinah in podaljšana policijska ura n'sta, da oji zametla. Že dvakrat sem prišel zvečer precej sanjav in vesel domov, da se žena ni mogla prav čuditi. Ni mi oponesla ne morem trdit, samo mimogrede je omenila, da bi tudi njej, ki gara kakor črna živina, pritikalo malo nedeljskega r'zedrila. Recimo, kakšna predstava v k'nu ali nedeljsko popoldne v gledališču. Saj je že pozabila, kakšen je ljubljanski teater od znotraj, — je pripomnila.

— Kino? — Teater? — Prosim, samo reči je treba! — sem veličastno segel v listnico in polžil pol stotaka na m'zo. In tako je potem moja žena v nedeljo popoldne po dolgem č'asu videla, kak je naš teater od znotraj. O, da bi se to ne bilo zgodilo! Mar bi bila potrpeča — ona s svojim tako imenovanim entuziazmom za deske, ki pomenijo svet, jaz pa s svojo prešerno velikodušnostjo!

v prvi vrsti stolni kanoniki. Za vsakega od njih smo vedeli, ali je Slovenec ali Furlan. Kakor znano, so vsi kanoniki goriške metropolitanske cerkve infurirani, t. j. smejo poleg drugega nositi ob določenih cerkvenih slovesnostih mitro. V stolni župniji je tudi ustrezno potrebam slovenskih vernikov, za katere je maša s slovensko pridigo in petjem slovenskih cerkvenih pesmi vsako nedeljo ob 6. zjutraj.

Spomini na prof. F. Orešca

V bližini stolnice je trg sv. Antona, kjer je zlasti ob semanjih dneh zelo živahno. Tukaj je bil že l. 1225, minoritski samostan s cerkvijo. Pripovedka pravi, da je ustanovil goriški minoritski samostan sv. Anton sam, ko je bil na poti skozi Gorico, in sicer v sporazumu z grofom Majnhardom II. Poseben pečat daje vsemu temu prostoru palača grofov Strassoldo. Sem smo prihajali goriški študentje, ki se nismo bili vredni vstopa v gimnazijo ali realko, da se v pripravnici prevzgojimo za srednjo šolo. Skozj desetletja je poučeval tukaj profesor Franjo Orešec, ki je bil nekdanji tajnik Slovenske Matice v Ljubljani. Pokojni profesor Orešec, ki je menda pokopan pri Sv. Petru pri Mariboru, je bil strog, toda idealno pripravljen ter izvrsten vzgojitelj, ki se je ves posvetil svojim izvršnim vzgojnim nalogam. Njegova učna metoda je bila takšna, da si je moral še tako raztreseni in šolomrzni študent prisvojiti učno snov že v šoli. Podoba profesorja Orešca, ki je resnično vzbujljiva slovensko dijaško mladino, bo zemrom toplo odevala v spominu vseh, ki mu moramo biti iskreno hvaležni za njegova uspešna, plemenita vzgojna prizadevanja.

Nedaleč oddal je tudi znana in starinska goriška ulica Rabatta, ki ima svoje ime po družini Rabatta. Ta družina je po rodu iz Florence. V Gorico se je preselila leta 1330. Nekateri zgodovinarji pravijo, da sta dobila Mihael ter Ivan Rabatta dovoljenje, da sta zmelala zgraditi cerkev sv. Duha v spodnjem delu goriškega gradu. Drugi zgodovinarji pa zatrjujejo, da so člani te družine verjetno omenjeno cerkev na gradu, ki je najstarejša goriška cerkev, samo popravili in dobili patronat.

Vrnimo se nazaj k vrhu Raštela, od koder se vzpenja ulica na Grad, ki je goriški zgodovinski simbol.

nimom). Sedaj tudi ni toliko polarnih sljev.

Vzporednost med pojavljanjem sončnih peg in številom polarnih sljev v razdobju enajstletne periode kaže spodnja astronomsko zgodovinska tabela. Vidimo, da je bil nekako pri letu 1798 minimum, okoli leta 1804 maksimum in 1810. zopet minimum sončnih peg.

Leto	Število peg	Število polarnih sljev
1798	5	Minimum 10
1800	20	5
1802	60	10
1804	70	Maksimum 20
1806	30	15
1808	10	5
1810	1	Minimum 2
1812	5	0
1814	20	5
1816	50	Maksimum 10

Ako se opriramo le na en kozmičen vpliv, na sončne pege, bi s tem vsaj za silo doglali vzrok letošnje nenavadne zime, gledane v luči astronomije.

M. Borko

Dr. Ljudevit Kušcer

Ljubljana, 11. marca.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je ugasnilo življenje prof. Dr. Ljudevita Kuščerja. Tih je bilo njegovo poslednje slovo, kakor je bil tih pokojnik vse svoje življenje. Njegovo truplo so ob navzočnosti pokojnikovih najbližjih svojcev izročili zemlji v četrtek popoldne na pokopališču pri Sv. Križu. Iz vrst pokojnikovih stanovskih tovarišev smo prejeli naslednji spominski članek:

Spet je poselga neizprosna smrt v vrste slovenskih prirodoslovcov. Po daljšem trpljenju je zdihnil svojo blago dušo priv. docent Dr. Ljudevit Kušcer, znanstvenik in organizator, ki ga bo javnost šele po njegovi smrti pravilno ocenila.

Prof. Dr. Kušcer se je udeleževal v prirodnanstvu pretežno v dveh smereh. Po študiju je bil zoolog, ki si je izbral posebno raziskovanje polžev in kot takega so ga poznali tudi v inozemstvu daleč preko naših meja. Njegovega udeleževanja v tej smeri ne morem oceniti, to prepustim poklicnemu strokovnjaku-zoologu. Pač pa mi je dolžnost, da postavim v pravo lico organizatorne sposobnosti in uspehe pokojnika, ki so bistveno pospešili napredek prirodnanstva pri nas.

Slovenci se lahko sklicujemo na preko 100 let staro prirodoslovno organizacijo: Muzejsko društvo za Kranjsko, ki se je po prv. svetovni vojni preimenovalo v Muzejsko društvo za Slovenijo. Toda prirodoslovcem je postalo s časom Muzejsko društvo pretesno, ker so se pričeli uveljavljati po ustanovitvi ljubljanske univerze čedalje večje preko okvira ožjega domovinoznanstva. V ta namen se je po iniciativi prof. Kuščerja ustanovila v okviru Muzejskega društva posebna Prirodoslovna sekcija, ki se je po kratkem obstoju osamosvojila v Prirodoslovno društvo v Ljubljani, katero je sedaj glavno središče slovenskega prirodnanstva. Z ustanovitvijo samostojnega društva se je izpolnila po Kuščerjevem zaslugi želja slovenskih prirodoslovcov, da bi se prirodnanstvo raziskovalo na širši podlagi in od tedaj se je začel večji razmah društva, ki mu je prof. Kušcer stavljal vse svoje moči na razpolago.

Da se afirmira društvo v širši domači javnosti, se je — zopet pretežno po zaslugi pok. prof. Kuščerja — ustanovil poljudno-znanstveni list Proteus, ki ga je prva leta tako mojstrsko urejeval pok. prof. Pavel Grošelj.

Poleg poljudno-znanstvenega glasila pa se je nemalo zopet po zaslugi prof. Kuščerja ustanovilo strogo znanstveni list: Prirodoslovne razprave, ki jih je nekaj let izdajalo Prirodoslovno društvo, dokler jih ni prevzela Akademija znanosti in umetnosti. Prirodoslovne razprave, ki so izhajale vzporedno z Razpravami akademije, pa dajejo domačim znanstvenikom možnost, da objavijo izsledke svojega raziskovanja. Z objavljanjem teh izsledkov v svetovnih jezikih je bila članom v Prirodoslovnih razpravah odprta pot v širni svet, primerni rešitvi so poleg tega skrbeli za še večjo publiciteto.

A z ustanovitvijo Prirodoslovnih razprav ni nameraval prof. Kušcer le omogočiti našim znanstvenikom objavo njihovega znanstvenega prizadevanja, temveč so imele Razprave ravno s članki v jezikih velikih narodov še nek poseben namen. Vzbudili naj bi zanimanje inozemskih znanstvenikov za naše delo, poleg tega naj bi se Razprave pošiljale v svet zato, da zanje prejemo v zameno glasila drugih narodov. In v tem vidim poglavitno zaslugo prof. Kuščerja za naše domače znanstvenike. Za Prirodoslovne razprave je dobekalo v Ljubljano več sto tujih glasil in med temi precej pomembnih, ki služijo našim znanstvenikom kot dobrodoletni pripomoček pri raziskovalnem delu. Tako je ta razsežna zamena znatno razbremenjevala naše univerzitetne institute, kajti kritje Prirodoslovnih razprav je redno prevzemalo Prirodoslovno društvo, ki je zainteresiranim zavodom brezplačno prepuščalo v zameno prejeta glasila. S prevzemom Prirodoslovnih razprav po akademiji je le-ta prevzela tudi iste obveze do institutov, kakršne je prej imelo Prirodoslovno društvo.

Da se pa tudi domača širša javnost redno poučuje o znanstvenem delu slovenskih prirodnanstvenikov, se je na pobudo prof. Kuščerja ustanovil Zbornik prirodoslovnega društva. Zbornik prinaša članke v slovenskem jeziku in III. zvezek ki je izšel lanske leto, je bil prav posebej namenjen širšemu krogu našega razumnstva.

Pri vsem tem organizatorskem delu je prihajala iniciativa vselej od pok. prof. Kuščerja in zato mora biti njegovo ime v zgodovini slovenskega prirodnanstva zabeleženo med imeni vdnih predstavnikov. Toda prof. Kušcer se je vselej preskromno držal v ozadiju njega si našel vselej tam, kjer se je delalo, pripravljalo, organiziralo, zamlan si ga ne ikal tam, kjer so se nagajevale zasluge. Nesebičen do skrajnosti je bil brezkompromisen idealist, ki se je z vso vneto zavzemal za druge a pri tem ni nikdar mislil nase. Skromen kakor je živel, se je tih počivil od tega sveta, slej ko prej brez razumevanja za mnoge formalnosti ki jih nalaga življenje.

V priznanje njegovega znanstvenega dela je bil pred leti imenovan za privatnega docenta na tuk filozofski fakulteti, a izvolitve za izrednega profesorja, ki je bila že v teku, ni več doživel. Tako se je končalo v vsej skromnosti življenje slovenskega znanstvenika-organizatorja, ki ga javnost vse nemalo pozna in priznava. Upajmo, da se mu bo vsaj po njegovi smrti primerno oddolžila.

Kronika

* Vsaka kapljica mleka je važna. V Rohrbachu na stajerskem so imeli nedavno zborovanje odnositni člani domačih mlečarskih združenj, po številu 300 ljudi. Govornik je navzočim predložil pomen odvajanja mleka za mestno prebivalstvo. Samo občina Rohrbach vzdržuje s svojim mlekom mesto s 35.000 prebivalci in če bi vsaka krava v tem kraju dala dnevno eno samo kapljico mleka manj, bi to pomenilo ogroženje preskrbe 80.000 ljudi z maslom.

* Iznajdljivi graški mizarji. Gojenici graške mojstrske šole za mizarstvo so se udeležili poklicnih tekm na mizarstvu in so osvojili prve nagrade. Posebno iznajdljive so se pokazali mladi mizarji obrtniki pri načrtih za opremo novih kmečkih domov.

* Po sklepu japonske vlade o ukinitvi nedeljskega počitka na Japonskem so tudi na kitajskem ozemlju, zasedenem po Japonceh, od 1. marca ob nedeljah odpri vsi uradi in vse trgovine. Ni še določeno, ali bodo tudi banke odprte.

Slovenska prst

bo tudi meščanom razdala svoje bogastvo. Za žetev pa je potrebna setev, in za setev ljudje in denar. Zimska pomoč bo pomagala kmetom z nasveti in z denarjem, da bodo vsaj tisti kosi naše zemlje, ki še niso razbiti, rodili čim več kruha. Dobriček knjižne tombole bo deloma razdeljen opuščenim kmetom, da bodo znova mogli na polja. Zato bo vsak denar, ki ga boste dali za tombole, najmanj tisočkrat povrnjen. In to v denarju, v knjigah in v živilih.

* Milanska Scala je obnovila svoje delovanje. Listi poročajo, da bo milanska Scala v najkrajšem času obnovila svoje javno delovanje. Operno gledališče je bilo sicer razdejano, a so ga s sodelovanjem nemških oblasti toliko popravili, da bodo v njem lahko zopet imeli predstave. Osebe milanske opere je zadnje čase stanovalo v Bergamu. Sedaj pripravljajo novo operno sezono z naslednjim sporedom: Tajni zakon, Sevilijski brivci, Don Pasquale, Figarova svadba, Parsival, Boris Godunov in Turandot.

* Zvišanje poštnih pristojbin v Turčiji. Turški minister za pošto in brzojav je sklenil zvišati pristojbine za pisemske pošiljke, brzojavke in telefonske razgovore od 1. marca dalje za 30 odstotkov.

* Za 300 milijonov pezet novih novcev bodo nakovali v Španiji. Finančni minister je že prej preoblastilo, da izvrši sklep viala. Novi kovanci bodo imeli vrednost po 50 centov, 1 pezet in dve in pol pezeti ter bodo iz aluminija.

* Novo sovjetsko odlikovanje. Madriški list »Informaciones« beledi, da je Stalin ustanovil poleg dosežanjega vojaškega odlikovanja Suvorova še odlikovanje, ki nosi ime znanega ruskega vojskovođe v napoleonskih vojnah Kutuzova.

* Pomankanje kruha v Južni Italiji. V Neaplju in Beneventu odvzema angleško in ameriško vojaštvu ljudem vsa živila, ki jih skušajo prenesti v mesta, kjer vladajo naravnost obupne razmere v pogledu prehrane. Posebno hudo občuti prebivalstvo pomankanje kruha. Na črni borzi velja kg črnega kruha 140 lir, bel kruh pa ima ceno 180 lir za kg. Obrok špagetov stane 50 lir, za keso pa moraš plačati 300 do 500 lir. Delavske mezde so tako pille, da mora delavec delati podoben dan, da si lahko nabavi kg kruha pod roko.

Iz Ljubljane

Potročnikom kuriva

P. n. potročnik opozarjamo na poziv Pokrajinskega gospodarskega sveta, objavljenega v časopisu dne 10. t. m., glasom katerega morajo dvigniti za »gospodinjstva pri trgovcih s kurivom« predpisane tiskovine »Prijava kuriva« za prihodnjo kurilno dobo od 1. IV. 1944 do 31. III. 1945 in da izpolnjenе prijave vrnejo svojemu dobavitelju najkasneje do srede, dne 15. t. m.

Kdor bi ne oddal gornje prijave v navedenem roku, se izpostavlja nevarnosti, da ostane za prihodnjo kurilno sezono brez kuriva.

Sindikar trgovcev s kurivom.

* Nekaj pripomb k skladbam, ki jih bomo slišali v ponedeljek na velikem simfoničnem koncertu Zveze godbenikov ob 19. v unijski dvorani. Izredno zanimiv spored za ta koncert je določil njegov umetniški vodja dirigent Ferdo Herzog. Najprej bo izvajal veliki orkester (okrog 50 godbenikov) Sibeliusovo simfonično sliko »Finlandija«. To je pesem, ki opeva finski zemljo, njene naravne krasote in življenje tamonjšnjega naroda. Za tem bo zapela operna pevka gd. Valerija Heybalova s spremljevanjem orkestra tri najlepše sklerjančeve samospoje: Beli oblaki, Počitek pod goro in Vizija. Samospoji so našemu koncertnemu občinstvu že znani saj so jih prepevali različni naši najboljši solisti, jutrišnja izvedba bo po prva s spremljevanjem polnega orkestra. Nato bo zaigrala mlada, izredno nadarjena violinistka Jelka Staničeva Bruchovo koncert za violino in orkester v g-molu, ki ji da vso močnost, da pokaže svojo tehnično spretnost in muzikalno nadarjenost, obenem pa tudi umetniško plat pouka, ki ga uživa pri profesorju naše Glasbene akademije.

Deset zapovedi o vedenju v zaklonskih

1. Ohranite mir in red!
2. Vsak naj bo pripravljen, da pomaga drugim.
3. Kajenje je prepovedano.
4. Vedno je treba imeti obzir do mater z majhnimi otroki, do starejših in bolehnih oseb.
5. Živali ne smeš jemati v zaklonske.
6. Otroške vozičke pustite zunaj zaklonske.
7. Vsakdo naj ima pripravljeno žepno svetilko.
8. Ne pozabite zaklonske prtljage.
9. Odradnam rediteljske službe se mora vsakdo brezopojno pokoriti. Kdor se zoperstavlja, bo zapoden iz zaklonske, oziroma kaznovan.
10. Pravilno vedenje vsakega posameznika varuje občestvo pred škodo.

miše Janu skajnu. V drugem delu koncerta bo najprej na vrsti Debussyjeva Maia sulta, izredno lepa, sladka glasba. Koncert bo zaključila mogočna Wagnerjeva uvertura k operi »Mojstri penci Norimberške«. Orkester bo polno zaseden in v zvoku odličnem. Natančni spored je na razpolago v knjigarni Glasbene Matice, kjer se dobe tudi vstopnice.

* Poroča. V soboto dne 4. marca t. l. sta se v cerkvi sv. Petra poročila g. Miheč Ivo, šol. upravitelj in gd. Gajser Bogovljica, učiteljica. Odličnima vzgojiteljema naše mladine želimo na njihovo skupno poti veliko sreče.

* Alojz Gradnik: Pesmi o Maji. Najnovejša pesniška zbirka mojstra slovenskih verzov! Knjiga trajne vrednosti, ki jo je opremil akad. slikar Riko Debenjak. — Pravkar izšla v založbi Narodne tiskarne v Ljubljani. Stane vezana 40 lir, vezana v platno 50 lir. Dobi se v Narodni tiskarni (uprava »Jutra«, Puccinijska ulica 5, v Tiskovni zadrugi in v vseh drugih knjigarnah.

* Živilski trg. Pretekli teden se razmere na živilskem trgu niso bistveno spremenile. Le sredi tedna je pristela iz južnih krajev manjša pošiljka cvetače in solate. Domače zimske solate še vedno ni na prodaj. Zdar, ki je skopnel sneg je vsaj upanje, da bo prej ali slej prišla na trg; doslej so jo pridelovalci lahko razprodali vso doma. Upanje je tudi, da se bodo kmalu začela vrtna dela in posledje bomo laže pričakovali zgodnjih pomladnih pridelkov. — Zeljarji so letos zgodaj razprodali kisljo zelje in repo. Tega blaga prihaja zdaj na trg zelo malo in kupovalke čakajo v vrsti, še preden pride prodajalca. Sreča je, da je trg vsaj dobro založen s čebulo, ki nadomestuje nekoliko povišano (surova vsebuje precej vitaminov) in celo zabelo, kakor pravijo gospodinje. Danes je bilo pri nekaterih branjekah napredaj nekaj jabolk.

* Parastos za pok. Cano Korun ob 10. letnici njene smrti bo v nedeljo 12. t. m. ob 11.15 v pravoslavni cerkvi.

ZOBOZDRAVNIK MED. UNIV.

Dr. Omahen Gustav

ordinira vsako dopoldno

LJUBLJANA, BEETHOVNOVA UL. 9
v ordinaciji Dr. H. Kraigher

* Vrtina in poljska dela v marcu. Dvanajsti marec, ko obhaja god sv. Gregor, velja v ljudskem izročilu za začetek spomladnih del na polju. Od tega dne dalje lahko kmetje orjejo, kmalu nato pa tudi sejejo. Pet dni pozneje se lahko začne dela na vrtu, dočim se čebula ne sme saditi pred 21. marcem. Seveda pa ne gre v vojni dobi toliko za posamezne dni, kakor za ugoden čas, ko je treba zastaviti pluge, lopate in motike na njivah in vrtovih.

* Prijave za kurivo izdaja tiskovna Lia Gombar, Gledališka ul. 14, tudi danes v nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne.

* Ne razburjajte se, če popuste zanke na Vaših nogavicah ali se vam pri pranju raztrga perilo! Zaupajte nam! Popravili vam bomo nogavice in zakrpalji Vaše perilo — vse lepo, hitro in poceni. Debeljak, popraviljalnica nogavic, Kopitarjeva 1.

* Kitaristi! V tisku je šola kitarske solo-igre, ki jo je napisal g. Hladky Karol. Poleg lestvic, kadence vsebuje 38 ut. 23 narodnih pesmi in zgodovino kitare. Predprodajna cena 45 lir. Naročila sprejema pisarna glasbene šole Sloge do 18. t. m.

* Za srednješolce in posebej visokošolce je važno, da izkoristijo svoj prosti čas in se priučijo strojepljanja. Praktično znanje, vsakomur vedno koristno. Novi strojepljni tečaji (eno-, dvo- in trimesečni) pričnajo 14., 15. in 16. marca. Pouk je po želji obiskovalcev z ozirom na njihov prosti čas. Učnina zrna. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrobranska 15.

NAZNANILO!

Svojim cenjenim strankam vljudo sporočamo, da

smo se preselili

v nove prostore na BLEIWEISOVO CESTO ŠTEV. 12 (prej (Tyrševa cesta),

Vhod poleg trgovine »Agnola

Za nadaljnjo naklonjenost se priporoča

KNJIGOVEZNICA

Lenarčič Ivan

* »DOLOREX« tablete se priporočajo pri gripi in boleznih prehlada, ker znižajo temperaturo, olajšajo pa tudi bolečine pri glavobolu, migreni in revmatizmu. »Dolorex« izdeluje lekarna Mr. Bahovec.

* Tvrkla »Gorivo« (lastnik A. Jerančič ml.) vljudo prosi vse svoje stalne odjemalce, da nujno pri svoji dvignje nove prijave za nakazilo kuriva.

* Dlake inje srednjih šol opozarjamo na instrukcije vseh predmetov. Oddelki za nižješole in višješole. Ločene skupine po razredih. Izbra predmetov po želji. Specialni tečaj matematike, klasičnih in modernih jezikov. Prvovrsten pouk najboljša prilika in jamstvo za uspešno doživitev razreda. Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2-II.

* Zahtevajte AMIDON tablete proti glavobolu, nevralgiji, hripi, influenci in revmatizmu. Dobite jih v vsaki lekarni.

* Tvrkla Iv. Schumi, trgovina s kurivom, obvešča potrošnike kuriva, da bo prijave za nakazilo premoaga in drv oddajala in izpolnjene sprejemala v Franciškijski ul. 10 v pritličju dvorišne stavbe in v skladiščni pisarni na Dolenjski cesti ob delavnih dopoldne in popoldne, v nedeljo samo dopoldne v običajnih poslovnih urah v uradno določenem roku. Istčasno sporoča strankam, da bo zaradi oddajenosti skladišča dostavljala vsako dodeljeno množino kuriva na željo stranke na dom.

* Učite se strojepljanja! Važno za vsakogar sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu: Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepljni tečaji pričnajo 14., 15. in 16. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Učnina zrna. Informacije, prospekti daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrobranska 15.

* Točimo belo in črno vino. Dobra domača kuhinja pri »Levu«, Gospodarska cesta.

* Če želite hitro prodati Vaš pisalni stroj in doseči najvišjo dnevno ceno, ponudite ga takoj trditi »Everest«, Prešernova 44.

* Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje strojepljanja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji pričnajo 14., 15. in 16. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Učnina zrna. Informacije: Trgovsko učilišče Christofor učni zavod, Dobrobranska 15.

* »Sola v predmestju«, ilustrirana, z dodatkom »Mali svet«, je izšla. Dobi se v vseh knjigarnah za 50 lir vezana, 40 lir broširana in tudi pri avtorju v Bohoričevi ulici št. 12.

* Vsa radlo popravila izvršuje solidno, strokovno in hitro trditi »Everest«, Prešernova 44. Rezervni deli na zalogi.

* Step-pleš se prične poučevati spet v nekaj dneh. Poučuje Pogačar Drago, solist opernega baleta. Prijave v gimnastični šoli, Muzejska 3.

* Nesreče. Stanislav Kogovšek, 16letni sin delavca iz Loga, je padel s konja in se poškodoval na rebrih. Ivan Gantar, 14letni sin posestnika iz Logatca je pri smučanju padel in si zlomil desnico. Rafael Telič, 24letnemu delavcu iz Ljubljane, je padla opeka na glavo. Alojza Možina, 41letnega delavca iz Ljubljane, je na šmarni cesti povozil neki avto. Dobil je poškodbe po životu. Jožefa Zrneca, delavca drž. žel. iz št. Vida n. Lj., je na postaji v št. Vidu povozil vlak in mu prizadel težke poškodbe po životu. 72letna zasebnica Helena Fatiga iz Ljubljane je na cesti padla in si zlomila levo. Andreja Lesarjeva, 61letna hčerka rudarja iz Kočevja, si je pri padcu zlomila levo nogo. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

Obvestila sportnikom!

* ŽSK Hermes — nogometni odsek. Pozivam vse igralce prvega in rezervnega moštva, da se zanesljivo udeležijo obveznega treninga v nedeljo 12. t. m. ob 10. uri na našem stadionu v Šiški. Radi važnih prireditve, ki jih nameravamo organizirati, udeležba zelo obvezna! — Načelnik.

Iz Trsta

* Ljudsko gibanje. Dne 8. marca je bilo v Trstu 6 rojstev, 22 smrtnih primerov in 5 porok.

* Smrtna kosa. Dne 8. marca so umrli v Trstu 68letni Avgustin Sadar, 84letna Marija Trobec vd. Gregorin, 2letna Terezija Bravnicer, 62letna Romana Barison, 74letni Anton Bertolice, 20letni Sergej Čermelj, 65letna Alojzija Graf-Eisner, 56letna Antonija Markežič-Glavina in 58letni Filip Jan.

* Himen. Te dni so se poročili v Trstu obrtnik Stanislav Mankoč in gospodinja Marta Cotar, mesar Anton Jenko in gospodinja Marija Škorja, slaščičar Ernest Lukej in zasebnica Erika Gerželj.

* Trije požari. Grmiceve se je vnelo na površini nad 15.000 m² v okolici Milj. Na Reški cesti je nastal ogenj, ki je zajel gospodarsko poslopje neke hiše. V nekem stanovanju na Stopnišču Bonghi je nastal požar zaradi slabega dimnika. V vseh treh primerih so uspešno nastopili tržaški gasilci.

* Vsak dan nezgode. 13letni Emil Chia-pini se je pri sv. Justu igral s svojimi sovrstniki. Nepričakovano pa je priletel vanj precej velik kamen in mu poškodoval desnico. — 6letni Fabij Ziani se je hotel izogniti avtomobilu, pa je padel tako nesrečno, da se je poškodoval na obeh nogah. — Med delom v mizarski delavnici se je ponesrečil 54letni Avgustin Toskan iz Dekanov. Ima poškodovani obe roki. Poškodbe na levi nogi ima 38letni delavec Marij Žerjal, ki je bil zaposlen v obratu »Ilva«. — 32letna Marija Simčič iz Manzonijske ulice 26 je prišla v konflikt z nekim Brunom Betenelijem, ki jo je premikastil in jo poškodoval na obe roki. — Ponesrečenec se zdravi v tržaški bolnišnici.

* Usodne posledice snij. 11letni učenec Alojz Brugler iz ulice S. Pelico 20 je imel razburljive sanje. Padel je s postelje in obležal z zlomljeno levoico. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico, kjer se zdravi tudi 17letni Izidor Vidic, ki si je pri padcu zlomil levoico, in 50letni Josip Trampuž iz Morelljeve ulice 17, ki se je ponesrečil med delom v nekem skladišču.

* Ponesrečen vlom v Zigonovo skladišče. V Donizetjevi ulici 5 ima svoja skladišča g. Jurij Zigon. Nedavno so poskusili svojo tatvinsko srečo vlomilci, ki se jim je posrečilo, da so se prikrili v skladiščne prostore, kjer je bilo nad 500 zabojev, napolnjenih z raznimi likerji v vrednosti nad milijon lir. Nočni čuvaj Jože Šikep pa je v omenjenem času ravno korakal mimo in opazil odprta skladiščna vrata. Zlikovci so se zatem razbežali, ko so zaslišali bližajoče se korake. Pač pa si je nočni čuvaj Šikep dobro zapomnil številko avtokara, ki je stal pred skladiščem. Na tej osnovi je policija lahko ubrala pravilno sled za zlikovci.

* Zaklonska so zadosti varna proti rušeninam in drobecem le tedaj, če so zunanje opritne zadosti zavarovane. Kolikor je potrebno se posebno podpiranje kletnih prostorov, je odvisno od višine stavbe in načina gradnje.

Naročite se na „DOBRO KNJIGO“!

Naročite se na »DOBRO KNJIGO«, če še niste naročeni! V zbirki izide vsak mesec en roman, mesečna naročnina pa znaša:

- a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega narodca ali »Domovine«, 10.— lir za broširano in 20.— lir za vezano knjigo;
- b) za ostale naročnike 11.— lir za broširano in 22.— lir za vezano knjigo.

Naročnike sprejema uprava »Jutra« v Ljubljani, Puccinijska 5. — Prijavite se lahko tudi njenim inkasantom, izven Ljubljane pa po pošti.

Preporoditelj slovenskega čebelarstva

Ob sedemdesetletnici industrijca Antona Žnidaršiča

13. marca 1874 se je rodil v Ilirski Bistrici znameniti naš čebelar v starostni Žnidaršičevi hiši. Njegovi predniki so že bili veliki trgovci z lesom, ki so v tistih

časih z voznimi prepeljavali les v obmorska mesta. Ilirska Bistrica je prava zelena oaza v kraškem svetu. Jekleni značaj se družil z izrednim trgovskim darom Bistričanov, razgledanih v svetu in odključnih se — veliko narodno zavestjo; v Ilirski Bistrici so ustanovili prvo čitalnico na Kranjskem.

Tako se je izoblikoval tudi značaj Antona Žnidaršiča. Zelo naobražen, podjeten,

prežet z trgovskim duhom, vedno smujoč nove načrte je postal najmarkantna osebnost našega gospodarskega življenja. Po njegovem žage je ustanovil Prvo kranjsko tovarno testenin, katere izdelave »pekatec« je daleč zaslovel. Ko so se ustanovljale nove industrije, je vedno navdušeno sodeloval.

Glavno njegovo torišče pa je bilo čebelarstvo. Spoznal je, da je staro čebelarstvo kranjskega nerentabilno. Po namskem Albertijem panju je oblikoval lastni panj, ki je danes splošno razširjen v naši domovini in kateremu se moramo zahvaliti za izredni razmah našega čebelarstva. Žnidaršičevo čebelarstvo je bilo eno največjih v bivši Avstriji. Sloves naše čebele je šel daleč po svetu. Čebelarstvo društvo ga je imenovalo za svojega častnega člana ter ga izvolilo za predsednika. Številna so odlikovanja, ki jih je prejel na svetovnih razstavah.

Izdal je knjigo »naš panj«, ki je postala prava učna knjiga naših čebelarjev. Strokovnjak je tudi v knjigovodstvu, izdelal je poseben kontrolni sistem in ga obdelal v knjigi »Reforme knjigovodstva«. Društvo industrijev in trgovcev ga je pred leti izvolilo za svojega predsednika.

Gospod Žnidaršič živi zdaj v Ljubljani in vodi tukajšnjo tovarno testenin, še vedno čil pa sodeluje pri raznih ustanovah. Prično dalje čebelar in ustvarja nov okvirni panj, ki tudi obeta nov razmah našega čebelarstva. K jeseni njegovega plodonosnega življenja mu čestitamo z željo, da bi še dolgo sodeloval v našem gospodarstvu in da bi v miru užival plodove svojega uspešnega truda.

Iz Gorice

* Ustanovitev gospodarske policije v Jadranskem Primorju. Vrhovni komisar za operacijsko področje Jadransko Primorje je izdal ukaz o ustanovitvi gospodarske policije za pokrajine Trst, Gorica, Reka in Pulj. Policija je sestavljena iz domačinov ter kontrolira oddajo, predelavo in razdelitev preskrbovalnih dobrin, preprečuje neodoben odstop blaga in nadzira cene. Centralna ustanova je v Trstu, uradi pa so v vseh glavnih mestih. Gospodarska policija sodeluje z uradi, ki skrbijo za nadzorstvo cene pri prefekturah.

* Propagandni kmetijski sestanki. Goriški poljedelski inšpektorat je organiziral te dni več propagandnih kmetijskih sestankov, ki bodo med drugim v Zagradu, Fari, v Gradski ob Soči, v Romansu in Frati. Na sestankih bo govora o zadevah poljedelske proizvodnje.

* Kmečki natečaj za 1943/44. Z zadevnim odlokom je bil napovedan drugi nacionalni natečaj za zvišanje poljedelske proizvodnje v letu 1943/44. Predmet natečaja tvorijo predvsem žitarice, krompir, del sočiva, krma in tudi živila s posebnim ozirom na proizvodnjo mleka. Natečaja se lahko udeležijo vsi lastniki zemlje, katere površina ni manjša od treh hektarjev.

* Pobelega dečka. V Gorico sta prišla te dni 16letni dijak Just Colusi iz Červinjane in njegov 17letni tovariš Anton Fontana tudi iz Červinjane. Dečka sta neznano kam izginila. Starši so v skrbih za njuno usodo. Colusi je visok 1.65 in je rdečelas.

* Ponesrečeni. 23letna Katarina Erzetič iz Moše je padla in si zlomila levo nogo. Na 16letnega Franca Smeta iz Vitovelj je padlo deblu in mu zlomilo desno nogo. 69letni Valentin Komel iz Soltana pri Gorici je skočil z voza, ker so se splašali voli. Pri padcu je obležal z zlomljeno desno nogo. Ponesrečenci so se zatekli v goriško bolnišnico.

Zaščita pred letalskimi napadi

Bilo bi nespametno podcenjevati nevarnost letalskih napadov, ki so samo del uničevalnih načrtov sovražnikov evropske svobode. Ne ljubi dogodki, ki so jih doživeli ljudje v raznih krajih v teku sedanje vojne, bi se utegnili prameriti tudi nam. Zato je treba skrbeti za učinkovite ukrepe, dokler je čas. V vsaki hiši naj bo za primer letalskega napada pri roki dovolj požarnega peska, zlasti na stopniščih, na podstrešjih in v kletih. Nadalje velja odstraniti vse zavese in gardinje pri oknih. Tudi blazine, klubske stole in podobne predmete je treba odriniti od oken. Prav tako velja odstraniti oreproge, pernice in odeje.

Izkustva kažejo, da se požar večkrat razvije zaradi zalog drv in premoga v stanovanjih. Drva in premog naj zaradi tega ostaneta v kletih, v stanovanju pa prinesemo gorivo vsak dan sproti. Umetniške slike, knjige in nakit je treba pravočasno spraviti na varno. Podstrešje in mansarda stanovanja naj se po možnosti docela izprazni, dokler je čas.

Posebno pa je treba paziti na to, da ne shranjujemo v stanovanju denarja, ki nam ga pri bombnem napadu lahko uničijo. Živilske nakaznice, dokumenti, ure in lišp spadajo v ročni kovčec, ki ga imejmo vedno pripravljeno. Vsa imetnik stanovanja naj napravi tudi seznam svojega inventarja, da bo v primeru potrebe imel dokazni material pri roki.

* Zaklonska so zadosti varna proti rušeninam in drobecem le tedaj, če so zunanje opritne zadosti zavarovane. Kolikor je potrebno se posebno podpiranje kletnih prostorov, je odvisno od višine stavbe in načina gradnje.

Beleznica

KOLENDAR

Nedelja, 12. marca: Gregor I.

Ponedeljek, 13. marca: Kristina.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matija: Jhan.

Kino Sloga: Usoda.

Kino Union: Pravica mladine.

Kino Meste: Kopalnica na skednju, ob 10.30 in ob 15. nadalje in večerne predstave Gabrijele Dambrone.

Kinematografi v ponedeljek nesprenemljeno

Simfončni koncert Zveze godbenikov ob 19. v veliki unijski dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Nedelja: Dr. Kmet, Ciril Metodova št. 43; Trnkoczy ulica, Mestni trg 4; Ustari, Selenburgova ulica 7.

Ponedeljek: Dr. Bakarič, Sv. Jakoba trg št. 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote do 20. do ponedeljka do 8. zjutraj mestna zdravnica dr. Jožica Žitko, Pieteršnikova ulica, tel. 47-67.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA:

Nedelja 12. marca ob 15.: Cvete v jeseni. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Nedelja 12. marca ob 18.: Matura. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Ponedeljek, 13. marca: zaprto.

OPERA:

Nedelja 12. marca ob 14.30: Princezna in znoj. Mlad, opereta. Cene od 28 lir navzdol. Izven.

Nedelja 12. marca ob 18.: Melodije sreče. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Ponedeljek, 13. marca: zaprto.

I. Tavčar: Cvete v jeseni. Igra v 13 slikah. Dramatizacija: O. Sest. Osebe:

dr. Ivan — Vl. Skrb

VEVERICE KOZE
Kupa vsako koščico
Zdravila Ljubljana
Stari trg 30. 3696-7
SLOVENSKO-NEMSKI
slovski, Bradač-Pregelj ali
drugi, kupim. — Močnik
Franc, Celovška 99.

KOZE DIVJACINE
In domaćih živali kupim
krmnarstvo Rot, Mestni trg
5. — 371-17

STEKLENICE
Dobro plačano. Na Vaso
željo jih prevzemamo na
domu, 8. Guštin, Vodni-
kov trg 2.
J-318-M-7

JORDAN: HANDBUCH
der Vermessungskunde I.
in II/1 kupim. Ponudbe
z navedbo cene na ogl. odd.
Jutra pod »Jordana«.

BLAGO
predvino, za damski vi-
ziki plašč in za moško oble-
ko, kupim, Wolfova ulica
3/II. — 5499-7

TEHNIČNO
kupim, kupim. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5502-7

BLAGO ZA HUBERTUS
plašč, pristni loden (Ka-
mar), zelene ali rjave
barve, kupim. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5498-7

PRECIZNO ISESTILO
večje in v dobrem stanju
ter računalni »Nestier Elek-
tron No. 37«, kupim takoj.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Elektrotehnik«.

BLAGO
franco volneno, za dam-
sko obleko, kupim. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Rjava volna«.

HARMONIKO
tritonsko, kupim. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Opis in cena«. 5384-7

ELEKTROMOTOR
za trofazni tok 220-380
Volt, jakost 0,50 do 0,75
do 1 kS, kupi Elektro-
hid. 7-25, 5443-7

UMETNINE
slike, kipe srebrne, kri-
stalne in dragocene pre-
metne, kupim in spjemem
v komisiji, predvino, 3.
Oražem, trgovina z umet-
ninami, antikvitetami, Pra-
kova 8. 5434-7

SPORTNI VOZIKI
predvino, kupim. Zna-
čilo, Zlatokola 33. 5415-7

SPALNICO
zakonsko, kupim. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Kopitza za skopitza«.

KOPITZA ZA SKOPITZA
mošče, št. 42, kupim. Na-
slov v ogl. odd. Jutra.
5402-7

Nekaj metro, LINOLEJA
novega ali dobro ohrane-
nega, kupim. Ponudbe, pre-
dno, odd. Jutra pod »Li-
noleja«. 5404-7

PSA fokesterija
kupim. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Plačam
dobra psa«. 5447-7

OTROŠKE VOZIKI
prodaja in kupuje ter za-
menjuje »Promete, nasproti
križevniške cerkve, 5468-7

JEDILNI SERVIS
poročilnost, za 6 oseb,
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Celokup-
na cena«. 5471-7

SLOVAR
iz ruskeje v kateri koli
jezik, kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Slo-
var«. 5517-7

V komisiji PRODAJO
sprejemamo in kupujemo
fotografije, umetnine, pre-
dno in druge bolše po-
robne in luksuzne prede-
metne. Parfumerija »Venus,
palača Bata. 5514-7

NACIONALNOSTI
registrirani, kupim. Ponu-
be, Frankopanska 5.
Gorjanc, 5510-7

GROBNICO OB ZIDU
novo ali opuščeno, pri Sv.
Križu, kupi Mudrovič,
stavbenik, Trdnjava 5518-7

BRIVSKO HALJO
bela, za 16 let starega va-
jenca, kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
jenec«. 5544-7

FIANINO
kupim ali vzajem v najem
ali v shrambo. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Fia-
nino-ljubljana«. 5596-7

PUKO
za 4. razr. sred. šol in
»Erforsfor« za čtivo 3.
razr., kupim takoj. —
Hernik, Rimska 13. 5542-7

STEDILNIK
rabljen, kupim. Ponudbe
na oglas. odd. Jutra
pod »Rabljena«. 5566-7

SIFON
60 cm širok, predvino
kvaliteto, kupim. — Po-
nude na oglas. odd. Ju-
tra pod »Bago 38«. 5569-7

MOŠKO OBLEKO
boljšo, za srednjo ali
večjo postavu, kupi Str-
žinar Alojz, Grad, Osojina
pot 3. 5702-7

OREHOV KAUČ
dobra ohranjen, kupim.
Ponudbe na oglas. odd.
Jutra pod »Kauč«. 5489-7

LINOJE
za kuhinjo, kupim. Po-
nude na oglas. odd. Ju-
tra pod »Poljubna bar-
va«. 5585-7

BLAGO
predvino, progasto, temne
barve, za moško obleko, po-
možnost za predvino pod-
logu, kupim ali dala pred-
vrednost. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Angleško«. 5763-7

PLINSKE CEVI
stare ali nove, 1/2, 1/4 in
3/8, kupim takoj, Franc
Wildman — Napoleonov
trg 5. 5880-7

MIZARSKO MIZO
dobro ohranjen, kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Mizarska miza«. 5835-7

PSA-CUVAJA
srednje velikega, z rodov-
njaka, kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Pse-
cuja«. 5834-7

ZELO DOBRO PLAČA-
MO za stare bicikle, bi-
cikl-gume, motorna ko-
lesa, ter stare avtomobile
in gume za moto na ko-
lesu in avtomobile. Mer-
kur, Puharjeva 6. 5823-7

STEFLENICE
parfumske, medicinske, vin-
ske in druge, stare in nove,
Metalia, Gospodarska 16. 5816-7

SUHE HRUSKE
kupim manjšo količino, ku-
pim ali zamenjam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Boline«. 5839-7

BLAGO
za kostum, svetlosive ali
drap barve, kupim ali za-
konverzijski leiskov, pi-
salni stroj, salidni raču-
niški stroj in linolej. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Aleksina«. 5624-7

ELEKTRICNO PEC
kupim. Ponudbe na ogl. Ju-
tra pod »Elektricična peče«. 5364-7

VOJNENO BLAGO
za žensko ali moško obleko
kupim. Ponudbe na ogl. Ju-
tra pod »Amo volneno
blago«. 5674-7

KOLESA
moška in ženska, v slabem
stanju, za letni gumij, ku-
pim. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Stare«. 5682-7

AVTO-GUME
175-20 ali 600-20, ku-
pim. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 5679-7

Posest

HIŠO
večstanovanjsko, s po-
javnimi lokali in kletmi
v središču Ljubljane
— prodam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Posamezni ali skupni«. 5788-20

LEPO PARCELO
v izmeri 1450 kv. m —
takoj prodam za 175.000
lir. Lega v bližini nove
Lega, Sp. št. 881, Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Lepe sončne
parcele«. 5786-20

MANJŠO HIŠO
po možnosti z lokalom,
v središču Ljubljane,
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Rabim
stanovanje«. 5534-20

PRITILČNO HIŠO
starejšo, na Celovški cesti,
prodam. Na prostoru, ki
stoji sedanja hiša, se da
izgraditi trinadstropna stav-
ba. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Dobra nalozba
denarja«. 5560-20

HIŠO
večstanovanjsko — z go-
stinskiimi prostori in
prostorom uporabljivi-
ma za manjšo industrijo,
prodam. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Dobra nalozba
denarja«. 5560-20

STAVNO PARCELO
lepo, v središču mesta
ali v najbližji okolici
središču mesta, kupim.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Plačam vsako
ceno«. 5780-20

VEČJI ALI MANJŠI
kompleks zemljišča —
kupim takoj. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Cena ni važna za ozirom
na velikost«. 5779-20

NIJVO
ali majhna parcelo kupim.
Cena do 60.000 lir. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Gotovina takoj«. 5831-20

VILO ALI HIŠO
novo, s 1000 ali več kv.
metri vrt, kupim. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Plačam vsako ceno«. 5781-20

STAVNO PARCELO
majhno, za Bežigradom ali
v Siki, ali majhno hišico
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Takoj
odločite kupca«. 5820-20

HIŠO ALI VILO
kupim za 500.000, s hipote-
ko lahko tudi več. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Emona«. 5846-20

V najem

TOVARNSKE
PROSTORE
cca 30x10, ishemno, po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Tovarna hiš. nile«. 5451-17

NIJVO
za obdelavo, večjo, v blo-
ku, vzajem v najem. Po-
nude: Hradečkova c. 68.
5556-17

DELAVNICO
za lahko obdel. odd. Ju-
tra pod »Najraje v mestu«. 5580-17

LEP LOKAL
oddam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Center le-
po«. 5592-17

PEKARNO
ihek v najem. Prednost
ogla. odd. Jutra pod »Pe-
karna«. 5618-17

UGODNA PRIKLJA
za natakiranje ali gostilni-
čarje-higijena, kateri mi-
hko nud 15.000 lir poso-
jila. Kot obresti odstopim
dobro idečo gostilniško ka-
le in inventar, ki že sam
rudi namstvo s hišo. Vse
ostalo po dogovoru. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5616-17

MANJŠI PROSTOR
za izdelavo cementnih iz-
delkov vzajem v najem.
Plačam dobro. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Oklo-
lica«. 5705-17

**V našo staro zgodovino,
čez prostrano domovino,
u zdajšnje in bodoče čase,
gleda z drugimi in zase,
širni svet se mu razsufta,
kdor „Slovenski narod“ čita.**

Priljubna številka izide v nedeljo zvečer zopet s pestro vsebino. — Prvega je bilo, ne pozabite na naročnino!

LEPO ZEMLJIŠČE
v izmeri 5000 kv. m, na
severni strani Ljub-
ljane ob prometni cesti,
prodam. Izredno v svho
industrije ali praeleacije.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gramozem
teren«. 5793-20

PARCELO
v bližini glav. kolodvorov
v Ljubljani, 900 kv. m,
veliko, takoj prodam.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Parc. dnevna
cena«. 5827-20

PARCELO
krasno, sončno, v Kole-
zi, prodam za 130.000
lir. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Siti minute
od tramvajske postaje«. 5785-20

NIJVO
v trnovskem predmestju
vzajem v najem. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5604-17

GOSTILNO
zelo dobro idečo, na pro-
metni točki, oddam na ra-
zusa ali event. sprejemem
kot družabnico. Pri vseh
nem delu je uspeh zasu-
ga. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gostinca«. 5806-17

DELAVNICO
dvoriščno, ishem za ko-
vinsko obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kovinska«. 5750-17

PRAZNO SOBO
lepo, veliko, s posebnim
vhodom in soprobo ko-
pinalce, oddam mirnemu
gospodu. Nalozbena ulica
23/II, denos. 5518-23

LEPO, VELIKO SOBO
z dvema posteljami, in
manjšo z eno posteljo, s
soprobo kopinalce, oddam
gospodu. Nalozbena ulica
6, II. nadst. 5531-23

LEPO PRAZNO SOBO
event, opremljeno, s pos-
telnim vhodom, v središču
mesta, oddam boljšemu
gospodu. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Čista so-
ba«. 5650-23

SOBO
z dvema posteljami oddam
z 12. marcem. Skofia ulica
8, 12/II, levo, nad kavar-
no »Tabore«. 5653-23

LEPO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam v Siki so-
podnjamu gospodu ali go-
spodini z lastnim perlo-
nim. Naslov pove oglas.
odd. Jutra. 5485-23

ZAMENJAM
železnisko upravno sta-
novanje 2-3 sob, Ponudbe
na oglas. odd. Jutra pod
»Železnisko«. 5483-23

SOSTANOVAICA
sprejem v lepo, sončno
soba ter na dobro domo
hrano. Vodnikova 165/1.
5635-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, oddam
v Kneževi 7, dvorišče, I. n.
5662-23

LEPO OPREMLJENO
soba oddam. Naslov v ogl.
odd. Jutra. 5625-23

OPREMLJENO SOBO
oddam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, od-
dam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

LEPO ZEMLJIŠČE
v izmeri 5000 kv. m, na
severni strani Ljub-
ljane ob prometni cesti,
prodam. Izredno v svho
industrije ali praeleacije.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gramozem
teren«. 5793-20

PARCELO
v bližini glav. kolodvorov
v Ljubljani, 900 kv. m,
veliko, takoj prodam.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Parc. dnevna
cena«. 5827-20

PARCELO
krasno, sončno, v Kole-
zi, prodam za 130.000
lir. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Siti minute
od tramvajske postaje«. 5785-20

NIJVO
v trnovskem predmestju
vzajem v najem. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5604-17

GOSTILNO
zelo dobro idečo, na pro-
metni točki, oddam na ra-
zusa ali event. sprejemem
kot družabnico. Pri vseh
nem delu je uspeh zasu-
ga. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gostinca«. 5806-17

DELAVNICO
dvoriščno, ishem za ko-
vinsko obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kovinska«. 5750-17

PRAZNO SOBO
lepo, veliko, s posebnim
vhodom in soprobo ko-
pinalce, oddam mirnemu
gospodu. Nalozbena ulica
23/II, denos. 5518-23

LEPO, VELIKO SOBO
z dvema posteljami, in
manjšo z eno posteljo, s
soprobo kopinalce, oddam
gospodu. Nalozbena ulica
6, II. nadst. 5531-23

LEPO PRAZNO SOBO
event, opremljeno, s pos-
telnim vhodom, v središču
mesta, oddam boljšemu
gospodu. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Čista so-
ba«. 5650-23

SOBO
z dvema posteljami oddam
z 12. marcem. Skofia ulica
8, 12/II, levo, nad kavar-
no »Tabore«. 5653-23

LEPO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam v Siki so-
podnjamu gospodu ali go-
spodini z lastnim perlo-
nim. Naslov pove oglas.
odd. Jutra. 5485-23

ZAMENJAM
železnisko upravno sta-
novanje 2-3 sob, Ponudbe
na oglas. odd. Jutra pod
»Železnisko«. 5483-23

SOSTANOVAICA
sprejem v lepo, sončno
soba ter na dobro domo
hrano. Vodnikova 165/1.
5635-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, oddam
v Kneževi 7, dvorišče, I. n.
5662-23

LEPO OPREMLJENO
soba oddam. Naslov v ogl.
odd. Jutra. 5625-23

OPREMLJENO SOBO
oddam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, od-
dam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

LEPO ZEMLJIŠČE
v izmeri 5000 kv. m, na
severni strani Ljub-
ljane ob prometni cesti,
prodam. Izredno v svho
industrije ali praeleacije.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gramozem
teren«. 5793-20

PARCELO
v bližini glav. kolodvorov
v Ljubljani, 900 kv. m,
veliko, takoj prodam.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Parc. dnevna
cena«. 5827-20

PARCELO
krasno, sončno, v Kole-
zi, prodam za 130.000
lir. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Siti minute
od tramvajske postaje«. 5785-20

NIJVO
v trnovskem predmestju
vzajem v najem. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5604-17

GOSTILNO
zelo dobro idečo, na pro-
metni točki, oddam na ra-
zusa ali event. sprejemem
kot družabnico. Pri vseh
nem delu je uspeh zasu-
ga. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gostinca«. 5806-17

DELAVNICO
dvoriščno, ishem za ko-
vinsko obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kovinska«. 5750-17

PRAZNO SOBO
lepo, veliko, s posebnim
vhodom in soprobo ko-
pinalce, oddam mirnemu
gospodu. Nalozbena ulica
23/II, denos. 5518-23

LEPO, VELIKO SOBO
z dvema posteljami, in
manjšo z eno posteljo, s
soprobo kopinalce, oddam
gospodu. Nalozbena ulica
6, II. nadst. 5531-23

LEPO PRAZNO SOBO
event, opremljeno, s pos-
telnim vhodom, v središču
mesta, oddam boljšemu
gospodu. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Čista so-
ba«. 5650-23

SOBO
z dvema posteljami oddam
z 12. marcem. Skofia ulica
8, 12/II, levo, nad kavar-
no »Tabore«. 5653-23

LEPO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam v Siki so-
podnjamu gospodu ali go-
spodini z lastnim perlo-
nim. Naslov pove oglas.
odd. Jutra. 5485-23

ZAMENJAM
železnisko upravno sta-
novanje 2-3 sob, Ponudbe
na oglas. odd. Jutra pod
»Železnisko«. 5483-23

SOSTANOVAICA
sprejem v lepo, sončno
soba ter na dobro domo
hrano. Vodnikova 165/1.
5635-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, oddam
v Kneževi 7, dvorišče, I. n.
5662-23

LEPO OPREMLJENO
soba oddam. Naslov v ogl.
odd. Jutra. 5625-23

OPREMLJENO SOBO
oddam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, od-
dam enemu ali dvema
gospodoma. Konec
viri, Jegličeva 10, VI. stop.
viri. 5662-23

GOSPODINCO
sprejem takoj na stanova-
nem, oddam v središču
mesta. Gradnik, Šmarška
ceta. 5678-23

OPREMLJENO SOBO
oddam čez dan odsoni oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 5704-23

OPREMLJENO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom oddam solidnemu gos-
podu. Prednost Siki.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

VELIKO, SONČNO
elegančno opremljeno sobo,
s posebnim vhodom in s
soprobo kopinalce, v sre-
dišču, oddam boljši oseb-
ni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
5693-23

LEPO ZEMLJIŠČE
v izmeri 5000 kv. m, na
severni strani Ljub-
ljane ob prometni cesti,
prodam. Izredno v svho
industrije ali praeleacije.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gramozem
teren«. 5793-20

PARCELO
v bližini glav. kolodvorov
v Ljubljani, 900 kv. m,
veliko, takoj prodam.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Parc. dnevna
cena«. 5827-20

PARCELO
krasno, sončno, v Kole-
zi, prodam za 130.000
lir. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Siti minute
od tramvajske postaje«. 5785-20

NIJVO
v trnovskem predmestju
vzajem v najem. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 5604-17

GOSTILNO
zelo dobro idečo, na pro-
metni točki, oddam na ra-
zusa ali event. sprejemem
kot družabnico. Pri vseh
nem delu je uspeh zasu-
ga. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Gostinca«. 5806-17

DELAVNICO
dvoriščno, ishem za ko-
vinsko obrt. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kovinska«. 5750-17

PRAZNO SOBO
lepo, veliko, s posebnim
vhodom in soprobo ko-
pinalce, oddam mirnemu
gospodu. Nalozbena ulica
23/II, denos. 5518-23

LEPO, VELIKO SOBO
z dvema posteljami, in
manjšo z eno posteljo, s
soprobo kopinalce, oddam
gospodu. Nalozbena ulica
6, II. nadst. 5531-23

LEPO PRAZNO SOBO
event, opremljeno, s pos-
telnim vhodom, v središču
mesta, oddam boljšemu
gospodu. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Čista so-
ba«. 5650-23

SOBO
z dvema posteljami oddam
z 12. marcem. Skofia ulica
8, 12/II, levo, nad kavar-
no »Tabore«. 5653-23

LEPO SOBO
sončno, s posebnim vho-
dom, oddam v Siki so-
podnjamu gospodu ali go-
spodini z lastnim perlo-
nim. Naslov pove oglas.
odd. Jutra. 5485-23

ZAMENJAM
železnisko upravno sta-
novanje 2-3 sob, Ponudbe
na oglas. odd. Jutra pod
»Železnisko«. 5483-23